

3 Aruba

Aruba aanwezig bij conferentie Venezolaanse vluchtelingencrisis

6 Economie

Peugeot en Fiat Chrysler praten over fusie

9 Wereld

Bouwersprotest ten einde

12 Sport

Stengs voor het eerst in voorselectie Oranje

Ambtenarenvakbonden ‘beledigd’ door indexeringsvoorstel kabinet

ORANJESTAD — De ambtenarenvakbonden Topa, SPA, Seppa, Simar en Sada hebben het meest recente indexeringsvoorstel van de regering ‘uitdrukkelijk’ afgewezen. Volgens Seppa-leider Magaly Brito zou de regering een pakket met onder meer een vaste indexering van 0,6 procent hebben aangeboden. Deze zou worden uitbetaald vanaf 2025. Tot dan wordt geen indexering uitbetaald. De vakbonden eisen nu een ‘realistisch voorstel’.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Amigoe heeft inzage gekregen in het aanbod van premier Evelyn Wever-Croes (MEP) aan de vakbonden. Ondanks de huidige financiële crisis en de druk vanuit Nederland op de openbare financiën hebben, zo schrijft de premier, de regering en haar experts zich ingespannen om alsnog een pakket met vier punten te bieden aan de ambtenarenvakbonden. Op basis van de gemiddelde inflatie voor de jaren 2018 tot en met 2022 wordt vanaf 2025 een indexering van 0,6 procent, verspreid over betalingen van 0,2 procent aan ‘bashipremie’, reparatiepremie en het zogeheten gelijkbedrag aangeboden. Daarnaast biedt kabinet Wever-Croes de mogelijkheid

aan voor een vrije dag voor elke ambtenaar, bijvoorbeeld op een verjaardag. Ook de mogelijkheid van een vrije dag voor alle docenten rond de herfstvakantie behoort tot de mogelijkheden. Nominiaal zou dat al een waarde hebben dat gelijk staat aan 0,4 procent indexering, aldus de regering. Verder kan de mogelijkheid worden bestudeerd van een vervroegd pensioen voor ambtenaren met een extra zwaar beroep, evenals meer flexibele uren voor een betere balans tussen werktijd en tijd met het gezin.

Belediging
“Deze offerte werd als een belediging beschouwd naar de ambtenaren toe. We hebben het hier over een aanpassing op de kosten van het levensonderhoud in 2018 en

men wil dit gaan betalen in 2025. De regering wil uitgaan van een gemiddelde over de periode van 2018 tot en met 2022, terwijl iedereen weet dat juist nu de harde klappen zullen vallen en in de komende jaren de kosten van levensonderhoud alleen maar zullen stijgen”, aldus Brito.

Aanstaande vrijdag
De ambtenarenvakbonden hebben in de brief aan de regering waarin ze het voorstel afwijzen, aangegeven dat ze vasthouden aan een indexering van 3,6 procent voor 2018 en daar aanstaande vrijdag een realistisch voorstel over willen horen. “Ze wilden volgende week vergaderen, maar wij willen al op vrijdag antwoord. We wachten nu op bevestiging van hun kant”, aldus Brito die aangeeft dat de ambtenarenvakbonden wel degelijk bereid zijn om de regering halverwege tegen te komen. “Alles valt te onderhandelen”, aldus Brito. Amigoe heeft contact opgenomen met premier Wever-Croes voor een reactie maar kreeg geen antwoord.

Johnson: Het is tijd om de brexit te regelen

Jeremy Corbyn van oppositiepartij Labour is in zijn nopjes met de stembusgang.

LONDEN — “Het is tijd om het land te verenigen en de brexit gedaan te krijgen.” Dat zei de Britse premier Boris Johnson gisteren nadat hij in het Lagerhuis voldoende steun had gekregen voor vervroegde verkiezingen op 12 december. De derde en definitieve lezing van het betreffende wetsvoorstel kreeg de steun van 438 parlementariërs. Twintig leden van het Lagerhuis stemden tegen.

Johnson wilde graag een verkiezing om de impasse rond de brexit te doorbreken. De Conservatieve premier sloot eerder deze maand een nieuwe brexit-deal met de Europese Unie, maar het is hem nog niet gelukt die door het Lagerhuis te loodsen. Dat gaf weliswaar voorlopige goedkeuring aan zijn brexit-wetgeving, maar stemde vervolgens tegen het voorstel van de regering om de verdere behandeling van die ‘withdrawal agreement bill’ snel af te ronden. Ook voorman Jeremy Corbyn van oppositiepartij Labour liet weten dat hij in zijn nop-

jes is met de stembusgang. “We zullen nu de meest ambitieuze en radicale campagne voor echte verandering lanceren die ons land ooit heeft gezien”, zei Corbyn. Hij beloofde dat een regering van Labour aan de kant van het volk zal staan. Volgens Corbyn komen de Conservatieven alleen op voor een ‘kleine groep bevoorrechten’. Johnson had al meerdere keren tevergeefs een poging gedaan om een wetsvoorstel voor vervroegde verkiezingen door het Lagerhuis te loodsen. Na die eerdere nederlagen gooide hij het over een andere boeg. Hij liet gisteren de verkiezingsdatum

aanpassen via een wetsvoorstel. Voor zo’n voorstel was slechts een simpele meerderheid van de stemmen nodig om te worden aangenomen. Het is de eerste keer in bijna een eeuw dat in Groot-Brittannië een landelijke verkiezing wordt gehouden in december. Dat is volgens Britse media sinds 1923 niet meer voorgekomen. Het Hogerhuis moet nog wel instemmen met het voorstel, meldden de BBC en Sky News. Dat gebeurt vermoedelijk eind deze week. Labour en andere oppositiepartijen hadden liever 9 december als datum voor de stembusgang gezien, onder meer omdat studenten later die week met vakantie gaan. Voor een door Labourleider Corbyn ingediend amendement over het wijzigen van de datum van 12 naar 9 december was echter onvoldoende steun in het Lagerhuis.

Futura Café pop-up in Mainstreet

Foto: Nadine Salas

ORANJESTAD — Het is goed toeven op de galerij van het gisteravond geopende Futura Café aan de Caya G.F. Betico Croes 16-18. Futura heeft de voormalige gallery-ruimte boven de winkelpanden tijdelijk in gebruik genomen als thuisbasis voor de Aruba Innovation Week, maar deze blijft ook hierna geopend tot half januari voor workshops, flexwerken en community-building. Zie ook pagina 4 ‘Pop-up café voor innovatieweek geopend’.

EU-commissaris wil oplossing IS-kinderen

BRUSSEL — In Syrië en Irak verblijven ongeveer 1400 IS-kinderen van wie minstens één ouder EU-burger is. “Dat is een probleem dat snel moet worden aangepakt”, zei EU-commissaris Julian King (Veiligheid) vandaag. Hij verwelkomde het besluit van sommige lidstaten om kinderen terug te halen.

Onder meer Nederland, Frankrijk en België hebben een aantal kinderen laten terugkomen, vooral wezen. King wees erop dat repatriëring een bevoegdheid van de

lidstaten is. Wel kan de EU behulpzaam zijn. Volgens hem zit bijna de helft van de 1400 veelal jonge kinderen in detentie. Volgens de inlichtingendienst AIVD verblij-

ven nog 90 kinderen met een Nederlandse link in Syrisch-Koerdische kampen of detentie. De Nederlandse regering wil geen moeders en kinderen van IS-strijders uit Syrië halen omdat dat te gevaarlijk zou zijn. Wat betreft de risico’s van IS-strijders is de EU volgens King beter toegerust dan een paar jaar terug. “Maar we hebben het probleem niet opgelost.” In Europa zitten vol-

Erdogan: Terugtocht YPG Syrië niet klaar

Foto: AFP

Bewoners van een Syrisch dorp kijken toe hoe Koerdische strijders zich terugtrekken.

ANKARA — De Koerdische milities van de YPG hebben zich niet volledig teruggetrokken uit het gebied in het noorden van Syrië langs de grens van Turkije. Dat zegt de Turkse president Recep Tayyip Erdogan.

Hij weerspreekt hiermee een verklaring van de Russische minister van Defensie Sergej Shoigu die gisteren meldde dat alle Koerdische troepen

de YPG, aldus Erdogan. Volgens het Turkse staats-hoofd beginnen Russische en Turkse troepen vrijdag met gemeenschappelijke patrouilles in Syrië. De Koerdische strijders hadden van Turkije en Rusland tot vier uur gistermiddag de tijd gekregen om zich uit het

gebied terug te trekken. Turkije is eerder deze maand een offensief begonnen om de Koerden uit het grensgebied te verdrijven. Ankara en Moskou kwamen overeen om na het vertrek van de Koerden in het grensgebied een veilige zone te vestigen.

Voor Gaita, Dande en Anguinaldo-optredens

Lokale bands krijgen eindejaarsvergunning

ORANJESTAD — Mensen die dit jaar graag gedurende het einde van het jaar willen optreden met hun Gaita-, Anguinaldo- of Dande-groep, hebben hiervoor symbolisch een vergunning gekregen die geldig is van vrijdag 1 november tot en met donderdag 31 december.

Dat maakt het Korps Politie Aruba (KPA) bekend. De zogenaamde vergunning wordt traditiegetrouw aan het einde van het jaar uitgereikt aan folkloristische groepen. Wie hier gebruik van wil maken, moet echter wel eerst contact opnemen met de afdeling Planologie en Informatie van het KPA. Aan die afdeling moet vervolgens de tijd en de locatie van het optreden worden doorgegeven. De politie controleert op haar beurt of de gekozen plek hier wel geschikt voor is. Verder zijn er ook verschillende regels waar de groepen zich aan moeten houden. Zo mag er alleen opgetreden worden tot tien uur 's avonds. Verder mogen de

Foto: KPA

groepen het verkeer niet hinderen, mogen ze geen vuil achterlaten op straat en mogen ze niet optreden in de buurt van een kerk wanneer er een dienst is, in de buurt van ziekenhuizen, verzor-

gingstehuizen en andere instanties waar medische zorg worden gegeven. Ook is het niet toegestaan om een voorrecht te geven bij een benzinestation.

Groepen die in aanmerking willen komen voor de symbolische vergunning kunnen hun optredenslocatie doorgeven aan het KPA. Dit kan telefonisch gedurende

kantoortijden, namelijk van zeven uur 's ochtends tot en met drie uur 's middags. Gebeld kan worden naar het nummer 585-2500 of het centrale politienummer 100.

Te huur in Oranjestad Beatrix straat 5 Compleet gerenoveerde woning

Op loopafstand van zee, strand en uitgaansgelegenheden.

Op veilige fiets afstand van scholen. Ruime woonkamer, nieuwe keuken en grote porch, 2 slaapkamers en gasten verblijf. Badkamers voorzien van warmwater. Oppervlakte 160 m². Rolluiken, alarm, dripsysteem voor planten.

Tel: 593-8490

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:

**Fundacion
Aruba Limpi**

583-8383

WANTED

1 FLOOR SUPERVISOR FULL TIME
Preferably a female candidate with minimum
3 years experience in the hospitality

3 HOSTESSES
2 COCKTAIL WAITRESSES
2 PICK UP WAITERS
2 BUSSERS

we are looking to give our customer the best experience possible therefore we would love a welcoming person who provides efficient service with a SMILE.

APPLY IN PERSON AT ANY CASA TUA OR BOHEMIAN
OR SEND CV TO

casatuaexecutive@gmail.com - bohemianaruba@gmail.com

WE SAVE, WE CARE, WE EDUCATE!

E-mail: info@animalrightsaruba.com

Website: www.animalrightsaruba.com

Phone numbers: **593-4584**

For donation Aruba Bank, account
number: 123.311.213

Johnson
notary services

AUCTION

THURSDAY

NOVEMBER 21, 2019

On Thursday November 21, 2019, at 11 AM, at the Conference Room of the Chamber of Commerce, Aruba, will be auctioned in public. ex. art. 3:268 jo. 3:254 Civil Code of Aruba:

A residential house, locally known as

CALABAS 18-A

standing on a parcel of public land, 748 m² in size, situated at Calabas in Aruba, locally recorded as First department Section L number 3526. The lease rights will expire on March 22, 2060.

Starting bid: to be announced

A residential house, locally known as

LAGO HEIGHTSTRAAT 34

standing on a parcel of public land, 834 m² in size, situated at San Nicolas in Aruba, locally recorded as Fourth Department Section D number 440. The lease rights will expire on March 29, 2079.

Starting bid: to be announced

AUCTION NOTARY: T.R. JOHNSON

- The auction is subject to the general conditions for foreclosure auctions and special auction conditions which will be determined by civil law notary T.R. Johnson.
- The auction will take place by raising bids (in Dutch: "bij opbod") and by decreasing bids (in Dutch: "bij afmijning"), in one session.
- Seller has the right to not accept any bid, at his sole discretion.
- The auction may be stopped or postponed at any time.
- A private bid can be submitted until November 6, 2019, 5 PM.
- Each bidder must be able to submit a bankguarantee issued by a reputable bank in Aruba to the amount of the highest bid increased with an amount equal to the auction costs.

For more information:

WWW.JOHNSONNOTARY.COM

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

**NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO**

Adress: Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

587-0002

STICHTING
**BLOEDBANK
ARUBA**
CADA GOTA TA CONTA

2 Nov 2019

DON'T MISS IT!

OPEN HOUSE

Upcycle Center
Serlimar
Ora: 9 am pa 3 pm
Lugar: Upcycle Center Serlimar
Pos chiquito

Lo ta bay tin bendemento di producto cu materialnan recicla
Bendemento di cuminda, sopi, bolo cos dushi y artesanía y mucho mas.

AQUA GRILL

eat drink AND BE merry

**COME AND CELEBRATE WITH US
YOUR HOLIDAY'S DINNER!**

- (3) THREE DIFFERENT MENU'S**
- NICE AMBIENCE AND SPACE**
- GREAT SERVICE & THE BEST FOOD ON THE ISLAND**

**MAKE YOUR RESERVATIONS AT:
RESERVATIONS@AQUA-GRILL.COM
TELEPHONE: +297 586-5900
WWW.AQUA-GRILL.COM**

Bal geregistreerd partnerschap homokoppels ligt bij Staten

ORANJESTAD — Koppels van hetzelfde geslacht in Aruba lijken eindelijk zicht te krijgen op het aangaan van een geregistreerd partnerschap op het eiland. Eind september is de ‘ontwerp Landsverordening tot invoering van de Landsverordening aanpassing Burgerlijk Wetboek’, dat de openstelling voor een geregistreerd partnerschap voor homostellen moet regelen, aan de Staten aangeboden.

Dat bevestigt justitie-minister Andin Bikker (POR) aan *Amigoe*. Hij benadrukt dat de aanpassing Burgerlijk Wetboek ‘inmiddels’ daert van 2016. Middels een amendement was daarin de openstelling van het geregistreerd partnerschap voor stellen van hetzelfde geslacht geregeld. De benodigde invoeringsverordening was tot op heden echter niet uitgevoerd, ofschoon de Landsverordening wel door toenmalige minister van justitie Arthur Dowers (AVP)

was ondertekend. De reden zou zijn geweest dat er geen invoeringsverordening was. Die invoeringsverordening zal nu niet meer nodig zijn, omdat deze in de in september aan de Staten aangeboden Landsverordening is verwerkt.

Controverse
Dat het amendement dat mensen van geslacht in staat zouden stellen hun relatie juridisch te formaliseren het zou halen, was in 2016 lang niet zeker. Door een nota

van wijzigingen waarin een schakelbepaling stond waardoor geregistreerd partnerschap op juridisch vlak gelijk zou komen te staan aan het huwelijk, dreigden diverse partijen destijds aanvaankelijk nog hun steun voor het amendement in te trekken. Met name de PDR-fractie voelde niets voor de schakelbepaling. Volgens toenmalig PDR-leider Andin Bikker — de huidige justitieminister voor POR — was een schakelbepaling onnodig aangezien rechtsgevolgen van het BWA al in de uitvoeringsverordening ervan worden bepaald. Daarnaast verklaarde Bikker destijds nog ‘niet eerder een schakelbepaling in die vorm te hebben gezien’ en was deze ook niet door de Raad van Advies goetoeft. Tenslotte wees Bikker op weerstand bij

‘een groot deel van de bevolking’ tegen het idee dat geregistreerd partnerschap gelijk zou staan aan het huwelijk. Na het stranden van de nota van wijzigingen probeerden alle fracties alsnog tot doorvoering van geregistreerd partnerschap te komen. Om tot een consensus te komen met genoeg stemmen voor, werd besloten om de schakelbepaling een ‘overgangsfase’ te laten doorlopen. Een motie voor het versneld toepassen van een invoeringswet voor deze overgangsfase is niet aangenomen.

Staten aan zet
Inmiddels ligt het wetsontwerp tot invoering van de Landsverordening aanpassing Burgerlijk Wetboek in de Staten. “Net zoals bij andere wetsontwerpen beslis-

sen de Staten, bijvoorbeeld via een Centrale Commissie hoe de behandeling van het ontwerp verder plaats zal vinden”, verklaart minister Bikker.

Statenlid en RED-fractie-voorzitter Ricardo Croes bevestigt dat het stuk op 19 september is aangeboden en bevestigt dat de Centrale Commissie zal vaststellen hoe de behandeling verder zal plaatsvinden. Hij bevestigt eveneens dat de invoeringsverordening al in de ontwerp Landsverordening is ‘geïncorporeerd’. “De Staten moeten in een Centrale Commissie bepalen wat de vervolgstappen zullen zijn, bijvoorbeeld of er schriftelijke vragen zijn en wanneer het plenair behandeld wordt”.

Aruba aanwezig bij conferentie Venezolaanse vluchtelingencrisis

ORANJESTAD — De gevolmachtigde minister van Aruba, Guilfred Besaril, heeft de afgelopen dagen Aruba vertegenwoordigd tijdens een internationale conferentie genaamd ‘International Solidarity Conference on the Venezuela Refugee and Migrant Crisis’. Tevens kreeg hij daar het woord, waarbij hij een internationale oproep deed om een front te vormen en de crisis aan te pakken.

De conferentie, die 28 oktober startte, richtte zich op de aanpak, coördinatie en de impact van de huidige Venezuela-crisis op omliggende landen. Naar schatting hebben op dit moment zo’n vier miljoen Venezolanen hun thuisland verlaten wegens de verslechterde situatie en verwacht wordt dat dit cijfer verder stijgt naar 6,5 miljoen in 2020. Gedurende de bijeenkomst kwamen verschillende sprekers aan het woord, waaronder de vertegenwoordiger van de UN Vluchtelingenorganisatie (UNHCR) die sprak over de regionale coördinatie van de grootschalige vluchtelingen- en mi-

grantencrisis. Ook stonden er verschillende paneldiscussies gepland, onder meer tussen vertegenwoordigers van Peru, Colombia, Ecuador en Argentinië die spraken over de impact van de crisis op hun lokale onderwijs en op de volksgezondheid.

Een front vormen
Besaril nam ook gedurende de conferentie het woord en benadrukte dat het van belang is om met een politieke oplossing te komen om de huidige humanitaire crisis het hoofd te bieden. Dit ook om de druk op de omliggende landen, waaronder dus Aruba, te verlichten.

Foto: Arubahuis

“We doen een beroep op de internationale gemeenschap om nu op te treden, want de enige manier om deze crisis aan te pakken, is door samen een front te vormen. We moeten niet blijven praten, maar we moeten nu ook

hiertegen gaan optreden”, besloot Besaril zijn toespraak. Besaril was niet als enige van het Nederlands Koninkrijk bij de conferentie aanwezig. Hij werd onder andere vergezeld door de

Curaçaose gevolmachtigde minister, Anthony Begina, Gezaghebber van Bonaire, Edison Rijna, en de vertegenwoordiger van het Koninkrijk der Nederlanden binnen de Europese Unie, Robert de Groot.

Zaak zoals afgehakte haaienvinnen in praktijk moeilijk op te lossen

ORANJESTAD — Een rondrijvende zak in het water op een strandje achter de Bushiribana goudsmelterij bleek vol met afgehakte haaienvinnen te zitten. Eilandbewoner Sandra* werd hiermee geconfronteerd en deelde haar bizarre vondst op Facebook, waarna ze maandag een klacht indiende bij Directie Natuur en Milieu (DNM). Alleen blijft het voor instanties als DNM zonder verder bewijs moeilijk om zo’n zaak aan te pakken en op te lossen.

door onze verslaggever
Bobby Spier

Een simpele wandeling met de honden aan het strand achter de goudsmelterij eindigt zondag in een bizarre vondst. Sandra zag samen met haar man een plastic zak in het water drijven, die vast lag op het rif. Uit nieuwsgierigheid haalden ze deze uit het water en openden hem op het strand. Vervolgens werden ze geconfronteerd met zo’n vijf afgehakte haaienvinnen.

“We schrokken heel erg, we waren verdrietig en boos”, vertelt ze aan *Amigoe*. Een aantal jaar geleden deed het de honden foto’s te maken en deze op de Facebookpagina Aruba Durf te Klagen te delen. Dit volgens eigen zeggen om de samenleving bewust ervan te maken dat dit soort praktijken ook voorkomen op ‘One Happy Island’. De

zak liet ze vervolgens achter op het strand, niet wetende wat ze precies met de inhoud moest doen of waar ze dit moest melden. Daarbij gaf ze aan dat ze hoopte dat een touroperator de volgende dag de vondst op het strand zou vinden en vervolgens hier een melding van zou maken bij de juiste instantie.

Haaien bedreigd
Naar schatting worden wereldwijd 100 miljoen haaien per jaar gedood. Ook binnen het Caribisch gebied wordt de haai ernstig bedreigd door visserij of doordat de haai nog altijd op het menu wordt gezet. Om de haaienpopulatie binnen het hele Nederlandse Koninkrijk beter te beschermen, is er een aantal jaar geleden het Save Our Sharks (SOS) project opgezet. Op de website van SOS staat aangegeven dat de aanwezigheid van haaien rondom de Caribische eilanden van het Nederlandse Koninkrijk in de laatste jaren sterk is verminderd. “Volgens experts komen er nog 33 haaiensoorten voor, waaronder tijgerhaaien, hamerhaaien en adelaarsroggen, maar een derde van hiervan is kwetsbaar voor uitsterving. Nog een derde is bijna bedreigd en al vier soorten zijn momenteel ernstig bedreigd met uitsterven”, aldus de website. Uit onderzoek van de Wageningen Marine Research waar deze krant onlangs over schreef, blijkt dat Aru-

ba op dit moment de meeste diversiteit heeft aan haaiensoorten, namelijk maar liefst acht soorten. In een eerder interview met deze krant vertelde Gian Nunes, Research & Conservation manager van Arikok, al dat Aruba minstens veertien haaiensoorten had en dat deze dreigden te verdwijnen. Daarom zet National Park Arikok zich in om het volk bewuster te maken van het belang van haaien.

Boete
Volgens onze lokale wetgeving (Landsbesluit bescherming inheemse flora en fauna) zijn ieder geval twee haaiensoorten beschermd. Hierbij gaat het om de Scalloped Hammerhead en de Great Hammerhead. Wanneer iemand deze haaien op het eiland doodt, hangt hem of haar een boete boven het hoofd die kan oplopen tot 10.000 florin. Dat meldt Shahayra Croes, woordvoerder van DNM. Alleen geeft zij aan dat in de praktijk deze zaken moeilijk aan te pakken en te onderzoeken zijn, zolang er geen sprake is van een ‘heterdaadje’ of aanvullend bewijs, zoals bijvoorbeeld foto’s van personen en kentekenplaten. Een huidige zaak als deze afgehakte haaienvinnen, valt daarom zeer lastig op te lossen. **Wegens privacy is de naam Sandra gefingeerd. Haar volledige naam is bekend bij de redactie.*

Bedrijf Van Kessel geen verdachte in Nederlands onderzoek

ORANJESTAD – Nadat er gisteren een huiszoeking werd verricht in het kantoor van aannemersbedrijf Van Kessel en in de woning van de familie van Kessel, eigenaren van het bedrijf, maakt het Openbaar Ministerie (OM) nu duidelijk dat onder andere het bedrijf niet als verdachte in het onderzoek wordt gezien. “Mede gelet op de media-aandacht voor deze actie, acht het openbaar ministerie het gewenst te benadrukken dat de bewoonster van de woning alsmede het bedrijf waar werd gezocht, niet als verdacht zijn aangemerkt”, aldus het OM in een persbericht. Ook zijn er geen aanhoudingen verricht. Deze krant schreef gisteren al dat de huiszoeken verband hielden met een internationaal onderzoek van Justitie in Nederland. Op basis van een rechtshulpverzoek vanuit Nederland, voerde Aruba de huiszoeken uit. Verdere inhoudelijke mededelingen over de zaak kon OM-woordvoerder Ann Angela niet geven.

IN HET KORT

Diefstal
Maandag werd de politie naar Noord gedirigeerd vanwege een diefstal. Er was aan het begin van de avond in een huis ingebroken en bewoner F. verklaarde dat er verschillende goederen verdwenen waren. De inbrekers hadden een keukenraam ingeslagen en waren door dat raam naar binnen gekomen. Ook een tussendeur naar een appartement was vernield. Levensmiddelen die daar lagen waren door de onbekende dieven meegenomen. De politie nam aangifte op.

Beroving
Een vrouw die maandag uit de bus stapte bij het busstation aan de LG Smith Boulevard kreeg de schrik van haar leven toen een onbekende man haar rugzak weg rukte en met rugzak en al weg rende. De vrouw belde de politie die snel ter plaatse was. Helaas kon ze niet een goede beschrijving van de overvaller geven, daarvoor was het voorval te snel gebeurd. Het was bovendien al duister. In de rugzak zat haar Haïtiaanse paspoort, een AZV-kaart, verschillende documenten en een biljet van 50 florin. Ze was bang en wilde snel naar huis.

Vreemde man
Een dag ervoor was de politie opgeroepen om naar Primavera te gaan. Daar spraken ze een man genaamd I. die verklaarde dat zijn dochter een onbekend persoon had gezien bij hun huis. De man schreeuwde iets en verdween vervolgens in de mondi. De politie zocht in de mondi, vond daar niets, maar zag bij het huis een zwarte heuptas met ID-kaarten en een paspoort. Die was echter van de koelmonteur die in de buurt aan het werk was. I. vertelde dat de laatste tijd meer vreemde mensen in Primavera rondlopen, waarvan de politie een aantekening maakte.

NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO

Adress: Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

Johnson
notary services

**AUCTION
THURSDAY
NOVEMBER 21, 2019**

On Thursday November 21, 2019, at 11 AM, at the Conference Room of the Chamber of Commerce, Aruba, will be auctioned in public, ex. art. 3:268 jo. 3:254 Civil Code of Aruba:

A residential house, locally known as

ZEEWIJK 40-Q

standing on a parcel of public land, 417 m2 in size, situated at Zeewijk in Aruba, as further described in measure document # 5 / 2006.
The lease rights will expire on July 29,

Starting bid: to be announced

A residential house, locally known as

PAPILON 89-X

standing on a parcel of full ownership land, 498 m2 in size, situated at Papilon in Aruba, as further described in S R 98/1900, with index D 13037.

Starting bid: to be announced

AUCTION NOTARY: T.R. JOHNSON

- The auction is subject to the general conditions for foreclosure auctions and special auction conditions which will be determined by civil law notary T.R. Johnson.
- The auction will take place by raising bids (in Dutch: "bij opbod") and by decreasing bids (in Dutch: "bij afmijning"), in one session.
- Seller has the right to not accept any bid, at his sole discretion.
- The auction may be stopped or postponed at any time.
- A private bid can be submitted until November 6, 2019, 5 PM.
- Each bidder must be able to submit a bankguarantee issued by a reputable bank in Aruba to the amount of the highest bid increased with an amount equal to the auction costs.

For more information:
WWW.JOHNSONNOTARY.COM

Futura Café & Spaces

Pop-up café voor innovatieweek geopend

Foto: MinFBC

ORANJESTAD — Het Futura Café werd gisteravond geopend tijdens de Aruba Innovation Week en is tevens de thuisbasis voor workshops hiervan. Aanwezig waren gouverneur Alfonso Boekhoudt en verschillende vertegenwoordigers van de ministerraad zoals premier Evelyn Wever-Croes (MEP) en ministers Xiomara Ruiz-Maduro (MEP), Andin Bikker (POR) en Rudy Lampe (RED). Het woord werd gevoerd door de chief innovation officer van de overheid, Varelle Croes, die de genodigden ook rondleidde door de verschillende workshopruimtes en de Spaces expositie.

door onze verslaggever
Nadine Salas

De verschillende brainstormruimtes zijn gevuld met zo'n 45 meiden van klas twee van verschillende mavo-scholen wanneer Amigoe dinsdagochtend een kijkje neemt bij het café. Ze zijn hier in het kader van het Supernova-project, waarmee de belangstelling voor technologie, innovatie en duurzaamheid opgewekt wordt om een technische studie te kiezen. In een van de ruimtes, die speciaal is ingericht voor dit project, hangen afbeeldingen van vrouwelijke wetenschappers aan de muur. De scholieren krijgen op dat moment les over circulaire economie.

Samen meer bereik

"Supernova is een project van een jaar, de eerste workshops zullen allemaal in deze ruimte plaatsvinden en uiteindelijk ook op verschillende plekken op het eiland", zegt Croes. Het café blijft namelijk de komende twee maanden geopend, in ieder geval tot half januari. Wat is het idee om hier in de voormalige Access Art Gallery een thuisbasis te maken voor de innovatieweek? "We zagen dat er deze week verschillende evenementen waren met het thema innovatie en toen dachten we: waarom niet samen een programma van de week creëren en zo meer mensen bereiken door te delen en samen promotie te maken", zegt Croes. Daarnaast wilde de organisatie graag een gebouw in de Mainstreet overnemen als pop-up voor de innovatieweek en dat is allemaal bij elkaar gekomen in het café. Het is de bedoeling dat dit weer leven in het stadshart brengt door middel van de informatie van een gebouw tot een ruimte waarin mensen bij elkaar kunnen komen met workshops, co-working ruimte en dat mensen kennismaken met de mogelijkheden van innovatie, legt Croes uit. Het nabijgelegen BAZ-RRR Galleria & Brasserie doet ook mee en organiseert de hele week bijeenkomsten over de duurzame doelstellingen (SDG). Ook de Innovation Week, die dit jaar voor het eerst wordt georganiseerd, is iets wat

Futura graag jaarlijks wil laten terugkomen. "Het is best succesvol tot nu toe, er is veel interesse en een veel groter bereik dan we van tevoren hadden verwacht", zegt Croes. Veel scholen doen mee en dinsdagochtend kwamen er zelfs nog twee extra workshops bij op de kalender, vertelt ze.

Workshops

Futura wil niet alleen zelf workshops organiseren, maar is ook op zoek naar partners die hier interesse voor hebben. Het idee is om bewustwording te creëren voor duurzaamheid, innovatie en creativiteit, zo vertelt Croes. "Dus de workshop moet hieraan gelinkt zijn, om het bereiken van de duurzame doelstelling te versnellen. Maar bijna iedereen heeft wel een link met een van de duurzame doelstellingen als je dit holistisch ziet. We willen zo divers mogelijk zijn en met diverse partners werken die normaliter niets te maken hebben hiermee." Ze zegt dat Futura ook veel samenwerkt met scholen, maar ook andere partijen die workshops willen

geven welkom zijn. Dat kan ook de media zijn; zo zou Amigoe een mediaworkshop kunnen geven, een brainstormsessie over fake nieuws bijvoorbeeld, maakt ze duidelijk.

Enthousiast

Als er voldoende belangstelling is om de zalen te verhuren voor workshops en respons vanuit het publiek kan Futura kijken of het nog een maand of twee verlengd kan worden, het hangt ook af van de eigenaar van het pand, legt Croes uit. Na de innovatieweek worden de openingstijden van het Futura Café donderdag tot en met zaterdag vanaf lunch 12.00 uur 's middags tot en met 24.00 uur 's avonds op vrijdag en zaterdag, en donderdag tot 23.00 uur. Het café wordt gerund door de innovatie projectmanager van Futura, Robin de Leije en door Eugène Wilson. Ze worden hierbij ondersteund door Local Store. De bediening wordt verzorgd door EPI-studenten, die getraind zijn door DOC-opleidingen. "De studenten zijn superenthousiast", zegt Croes. "Ze willen niet alleen

alles leren over gastvrijheid, maar ook duurzaamheid en innovatie. Ze komen zelf ook met ideeën, bijvoorbeeld over marketing en willen graag meedenken."

Duurzaam

De medewerkers van de organisatie hebben de ruimte zoveel mogelijk zelf opgeruimd en ingericht op basis van zo duurzaam mogelijk materialen. Een deel van het meubilair is geleend van een bedrijf, maar er zijn ook lounge meubels en tafels gemaakt van gerecyclede houten paletten door Mondiero. Een paar deuren verder is een expositie ingericht, Spaces. In deze kleurrijke en creatieve ruimte komen diverse duurzame thema's aan bod, gepresenteerd door verschillende deelnemers. Het volledige programma en activiteiten zijn terug te vinden op de website immersearuba.org. Futura Café is gelegen aan de Caya G.F. Betico Croes 16-18.

Foto: Nadine Salas

Foto: Nadine Salas

Johnson
notary services

AUCTION
THURSDAY NOVEMBER 21, 2019

On Thursday November 21, 2019, at 11 AM, at the Conference Room of the Chamber of Commerce, Aruba, will be auctioned in public. ex. art. 3:268 jo. 3:254 Civil Code of Aruba:

A residential house, locally known as

MABON 10-D

standing on a parcel of public land, 655 m2 in size, situated at Mabon in Aruba, as further described in measure document # 5 M 77 / 1991. The lease rights will expire on July 29,

Starting bid: to be announced

A residential house, locally known as

POS CHIKITO 98-A

standing on a parcel of public land, 834 m2 in size, situated at San Nicolas in Aruba, locally recorded as Fourth Department Section D number 440. The lease rights will expire on March 29, 2079.

Starting bid: to be announced

A residential house, locally known as

SABANA BASORA NOORD 26

standing on a parcel of public land, 481 m2 in size, situated at San Nicolas in Aruba, locally recorded as Third Department Section G number 479. The lease rights will expire on March 1st, 2035.

Starting bid: to be announced

AUCTION NOTARY: T.R. JOHNSON

- The auction is subject to the general conditions for foreclosure auctions and special auction conditions which will be determined by civil law notary T.R. Johnson.
- The auction will take place by raising bids (in Dutch: "bij opbod") and by decreasing bids (in Dutch: "bij afmijning"). In one session.
- Seller has the right to not accept any bid, at his sole discretion.
- The auction may be stopped or postponed at any time.
- A private bid can be submitted until November 6, 2019, 5 PM.
- Each bidder must be able to submit a bankguarantee issued by a reputable bank in Aruba to the amount of the highest bid increased with an amount equal to the auction costs.

For more information:
WWW.JOHNSONNOTARY.COM

WIN
Amazing Prizes!
#AMIGOEBCREATIVE

ALL INCL. TRIP TO CURACAO

FREE SUBSCRIPTIONS
ASUS TABLET
WEEKEND STAY FOR TWO
AMIGOE MERCH

2
1
3

Like Amigoe Aruba on Facebook
Take a selfie with an Amigoe or AoS
1 LIKE = 1 VOTE
TAG AMIGOE AND SHARE!

LIKE THE PAGE INSTANTLY?

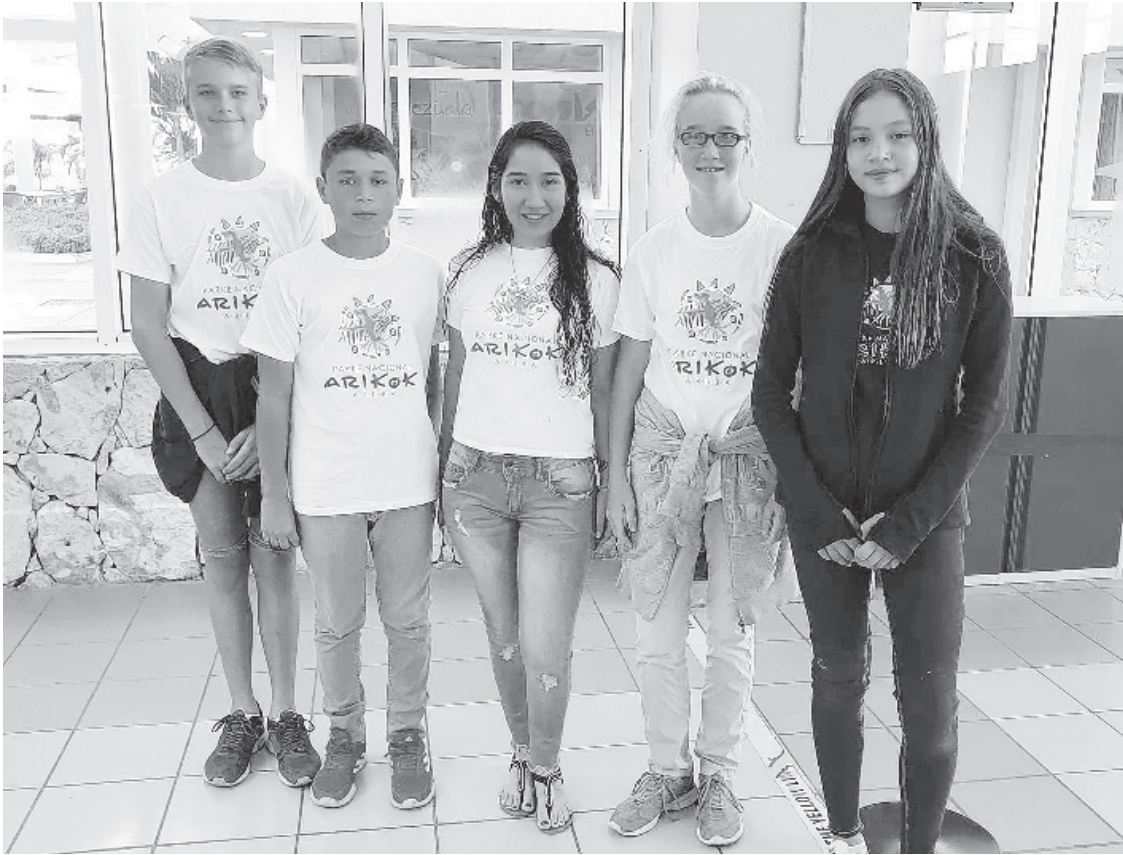
scan the code!

WINNERS WILL BE ANNOUNCED DECEMBER 18, 2019

www.amigoe.com • Bilderdijkstraat 16-2 • T: 582-4333

Aruba **RENAISSANCE** **CARNIVAL CASINO** **The Mill** **SETAR** **AMIGOE**

Junior Rangers naar Bonaire

ORANJESTAD / KRALENDIJK — Een delegatie van de Junior Rangers van Parke Nacional Arikok nam dit weekend deel aan de Junior Ranger Exchange van Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) op Bonaire. De delegatie bestond uit Aeon Liem, Daan Keetlaer, Nessa Keetlaer en Vincent Hart en kamplesder Caitlin Ras. Zij kregen de kans omsamen met andere kinderen uit Curacao, St. Maarten en Bonaire gedachten en ervaringen uit te wisselen over verschillende milieuthema's. Thema voor dit jaar was 'Coastal and Marine Conservation'. Het Junior Ranger Exchange werd georganiseerd in samenwerking met DCNA en Stinapa Bonaire en werd mede mogelijk gemaakt door Rabobank en het Wereld Natuurfonds.

Jubilea en hoog bezoek bij Santa Rosa

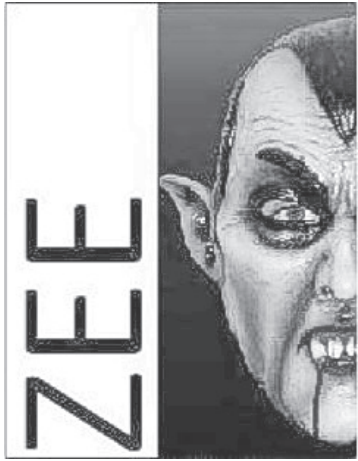
ORANJESTAD — Directie Landbouw, Veeteelt, Visserij en Markthallen (DLVV) Santa Rosa kon onlangs twee medewerkers in het zonnetje zetten. Kenneth Samson helpt al 23 jaar klanten van Santa Rosa met informatie en adviezen, Dolfi Rodgers is alweer 6 jaar als Truck Driver een waardevolle kracht. Nathalie Maduro, de directeur van Santa Rosa, sprak een dankwoord, ook namens Primaire Sector-minister Chris Romero (MEP) die niet aanwezig kon zijn. Collega's boden de jubilarissen een cadeau aan. Santa Rosa mocht onlangs ook een gast uit Curaçao verwelkomen. Gabriel Murray, directeur van Landbouw, Milieu en Natuur op het buureiland kreeg een rondleiding op het Arubaanse departement en besprak met zijn Arubaanse collega onder meer de situatie die nu ontstaan is doordat de aanvoer van verse producten uit Venezuela hapert. Verder verkende men de mogelijkheid tot verdere samenwerking van de departementen op de eilanden.

ZEE

De Franse Pas

Nico van der Zee heeft een weekje column-vakantie. De redactie dook in de oude doos en vond een aantal columns die de moeite waard zijn om herhaald te worden in de aanloop naar Halloween.

De column van vandaag is bedoeld voor ouders van Halloween-kinderen. Na het binnenhalen van alle 'treats', zou u als ouder eigenlijk even een spookverhaal moeten vertellen. De kinderen kunnen dan hun buit opeten en u sluit het Halloween-gebeuren in stijl af. Als Amigoe-service lever ik hier een kant en klaar verhaal. Een echtpaar zit te eten in een restaurant. Het is gaan waaien en regenen en daarom zijn ze naar binnen gevluht. De eigenaar komt een praatje maken. "Mooie auto, die Peugeot van u, maar u kunt straks beter niet door de Franse Pas rijden. Het spookt daar. Franse piraten hebben eeuwen geleden de indianen die hier woonden met bloedhonden opgejaagd. Die zijn toen een grot in gevluht en de Franzen hebben geprobeerd hen uit te roken. Alle indianen zijn gestikt en hun geesten dwalen nog steeds over de Franse Pas. De laatste tijd houden zich rustig, maar ik weet niet wat er gebeurt als u met een Franse auto door de pas rijdt." Het echtpaar slaat het advies in de wind. Ze willen niet over de hoofdweg, omdat ze bij het eten toch wel wat

veel wijn gedronken hebben. Via de Franse Pas kunnen ze politiecontroles vermijden. Als ze weggaan is het al laat en donker. Het noodweer breekt nu echt los, bliksemschichten flitsen door de lucht, de regen valt met bakken uit de hemel. Door de regen is het zicht in de Franse Pas beperkt en de man ziet dan ook pas op het laatste moment een klein meisje in een lange jurk op de weg staan. Gelukkig kan hij nog op tijd remmen. Ze gaan de auto uit en kijken om zich heen. Verder is er niemand te bekennen en ze zien in de wijde omtrek geen huis. Het meisje staat in de stromende regen hen aan te kijken met een pop in de arm. Zwijgend loopt ze naar de auto, gaat op de achterbank liggen en valt direct in slaap. Wat nu te doen? Het is al middernacht. Het echtpaar besluit om rustig naar huis te rijden. Het kleine meisje kan dan bij hen slapen en

dan kunnen ze morgen de politie bellen. Als ze de pas verlaten kijkt de vrouw naar de achterbank. Het meisje is verdwenen, alleen de pop ligt er nog. Ze zijn verbaasd en angstig. Gelukkig hoeven ze niet meer zo ver te rijden. Thuis gekomen worden ze enthousiast verwelkomd door de hond. Die is bang voor onweer en dus blij dat zijn baasjes weer thuis zijn. Maar als de vrouw de pop uit de auto haalt, deinst de hond achteruit en begint te grommen. Ze sluiten de hond op in de garage waar ook zijn mand staat en de vrouw gooit de pop op de werkbank. Het is hoog tijd om te gaan slapen. Dankzij de wijn vallen ze in een diepe slaap. Het weer is opgeklaard de volgende ochtend. Net als altijd loopt de man naar de garage om de hond los te laten. Meestal hoort hij hem al enthousiast piepen, maar dit keer niet, wel hoort hij een zacht gebrom. Als hij de deur open doet komt een walm hem tegemoet; de auto loopt stationair. De garage hangt vol uitlaatgassen en de hond ligt dood in een hoekje. Zijn bek is opengesperd, zijn bloeddorlopen ogen puilen uit. Als de man de auto uit wil zetten, ziet hij op de bestuurdersstoel de pop liggen; het lijkt of hij glimlacht. Zo, nu kunnen de kinderen naar bed. Eerst goed tandenpoetsen na al die zoetheit, dan kunt u ondertussen even alle poppen en knuffels uit hun slaapkamers verwijderen.

Expositie webdesign in Ateliers '89

ORANJESTAD — Kunstcentrum Ateliers '89 besteedt aandacht aan het thema webdesign met de expositie Site Steps. De opening vindt plaats op donderdag 31 oktober om 20.00 uur.

Site Steps is een expositie naar aanleiding van de workshop webdesign die 7 oktober van start ging bij Ateliers '89. Bijna een maand hebben deelnemers onder leiding van de Nederlandse Lawrence Duhen gezwoegd met designplatforms, bijvoorbeeld voor het maken van websites. Het was geen eenvoudige opgave om in een korte tijd zowel de functionaliteiten van de platforms te leren en tegelijk toe te werken naar een hoogwaardig resultaat. Tijdens de expositie worden niet alleen de eindproducten, maar wordt tevens filmmateriaal getoond dat tijdens het tot stand komingsproces is gemaakt. Zo kunnen ook bezoekers getuige zijn van het creatieve proces van de kunstenaars.

Luchthavenpersoneel neemt hindernisbaan

ORANJESTAD — Aruba Airport Authority N.V. (AAA) heeft onlangs in samenwerking met Funstacle Masters een evenement georganiseerd met als doel luchtvaartmaatschappijen en groundhandlingpersoneel samen te brengen in een teambuilding-activiteit. Team Genair-Ramp, Team Copa Airlines, Team United Airlines, Team American Airlines, Team Delta Air Lines, Team KLM, Team JetBlue Airways 1, Team JetBlue Airways 2, Team Avianca en Team Aruba Airport namen het tegen elkaar op in een speciaal opgezette hindernisbaan. Team Genair-Ramp won de eerste editie van Airport Funstacle Challenge en Team Aruba Airport eindigde op de tweede plaats, terwijl Team Avianca als derde eindigde. De activiteit bleek zo'n succes dat nu al werd besloten om het volgend jaar te herhalen.

Nieuw kinderboek: Mi Gran Amigo

ORANJESTAD — Noris van Lis-Donata schreef een kinderboek getiteld 'Mi Gran Amigo' en bood daarvan 4 exemplaren aan de Nationale Bibliotheek aan. Het is een tweetalig boek, geschreven in het Papiaments en het Nederlands, en het is bedoeld om kinderen van 8 tot 12 jaar kennis te laten maken met Jezus. Vanessa Paulina verzorgde de illustraties. Centraal in het boek staat de ezel Pax. Pax beleeft avonturen, heeft vreugde en verdriet en ontdekt uiteindelijk hoe hij vrede en geluk vindt door Jezus in zijn hart te dragen. Het boek is dus aanwezig in de bibliotheek, maar is ook verkrijgbaar in de boekhandel. Noris van Lis-Donata heeft eerder een kinderboek geschreven, 'Ban bisa danki' en is op Aruba ook bekend vanwege haar activiteiten voor de Quota International club of Aruba.

Woensdag breinbreker

Elke woensdag in de **Amigoe** een Sudoku-puzzel. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

7	6	4	9					
		1		6				
		8	3	4			1	
			8		6		2	
				1				
8		2		4				
	2		5	9	8			
			1		9			
				2	7	3	5	

DIFFICULTY RATING: ★★☆☆☆

Oplossingen moeten op dinsdag voor 12.00 uur ingediend zijn. Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden: Amigoe Sudoku. De winnaar kan de prijs (free spin prijzenrad van Amigoe) ophalen bij het kantoor van de Amigoe. De oplossing is volgende week te vinden op pagina 10.

Mountainbiken in de nacht

ORANJESTAD — Om fondsen te werven organiseert de mountainbike-commissie van Aruba Wieler Bond aaneenstaande zaterdag vanaf zeven uur 's avonds haar Coco Night Ride.

Voor wie niet bang is voor spoken of voor nachtritten in de vrije natuur zijn er drie verschillende parcoursen; een van acht kilometer van Bushiribana naar Natural Bridge en terug, een van veertien kilometer langs

Natural Bridge en Calbas en een van dertig kilometer langs Natural Bridge, Calbas en Alto Vista. Gebruik van een helm en fietsverlichting is voor alle deelnemers verplicht en de minimumleeftijd is negen jaar. Deelname kost 15 florin en daarbij zijn een drankje en een snack inbegrepen. Inschrijven kan bij Tri-Bike, TechShack en FX. Online registreren en op de avond zelf betalen kan ook door een mail te sturen naar comisionmtb@gmail.com.

**Fundacion Arubano
di Esnan Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

CENTURY 21
Aruba Real Estate

**WE ARE
LOOKING
FOR HOUSES
FOR SALE & RENT**

+297.586.42.42

www.arubahouses.com

Euro

Vlak

AMSTERDAM — De Europese beurzen bleven vandaag dicht bij huis. Beleggers hielden hun kruit droog in afwachting van de Amerikaanse Federal Reserve, die waarschijnlijk na het slot van de Europese beurshandel het rentetarief in de Verenigde Staten zal verlagen. De Europese automakers stonden in de schijnwerpers na fusie-nieuws in de sector. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur vrijwel vlak op 581,87 punten. De MidKap zakte 0,3 procent tot 871,65 punten. De beurs in Parijs klom 0,3 procent na een iets sterker dan verwachte groei van de Franse economie. Frankfurt daalde 0,1 procent en Londen stond een fractie lager. Op het Damrak was staal-maker ArcelorMittal de grootste daler in de AEX met een verlies van meer dan 2 procent. Biotechnoloog Galapagos voerde de stijgers aan met een winst van 2,4 procent. De euro noteerde op 1,1116 dollar, tegen 1,1107 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte een fractie minder op 55,53 dollar. De prijs van Brentolie steeg 0,2 procent tot 61,71 dollar.

Tokio

Verlies

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag met verlies gesloten en staakte daarmee een zevendaagse winstreeks. De Nikkei in Tokio eindigde uiteindelijk 0,6 procent lager op 22.843,12 punten. Vooral de makers van elektronische apparatuur stonden onder druk. NEC zakte bijna 6 procent en concurrent Omron leverde 5,3 procent in. Een sterker dan verwachte stijging van de Japanse detailhandelsverkopen in september kon het tij niet keren. De beurs in Shanghai leverde tussentijds 0,4 procent in. De hoop op een handelsdeal tussen de Verenigde Staten en China nam af na berichten dat het voorlopige handelsakkoord tussen de twee grootmachten mogelijk niet op tijd af zal zijn voor de geplande ondertekening in november. De Hang Seng-index in Hongkong zakte 0,4 procent. De Britse bank Standard Chartered, die ook een notering heeft in Hongkong, won 2,7 procent na een flinke winstgroei in het derde kwartaal. De Kospi in Seoul verloor 0,7 procent en de All Ordinaries in Sydney ging 0,8 procent lager de dag uit.

Wall Street

Lager

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag licht lager geopend. De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang 0,1 procent lager op 27.053 punten. De brede S&P 500 daalde 0,1 procent tot 3034 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq zakte eveneens 0,1 procent, tot 8070 punten. De Fed maakt vanmiddag zijn rentebesluit bekend, gevolgd door een toelichting van voorzitter Jerome Powell. Er wordt verwacht dat de koepel van Amerikaanse centrale banken de rente verder gaat verlagen na twee eerdere stappen dit jaar. Veel aandacht zal uitgaan naar eventuele opmerkingen over het toekomstige beleid. Loonstrookverwerker ADP maakte bekend dat de werkgelegenheid in het Amerikaanse bedrijfsleven in oktober met 125.000 banen is toegenomen. Economen hadden op 110.000 nieuwe arbeidsplaatsen gerekend. De cijfers van ADP lopen vooruit op het banenrapport dat de overheid vrijdag publiceert. GE sprong bijna 10 procent omhoog. Het industrieconcern leed weliswaar opnieuw een groot verlies in het afgelopen kwartaal, maar presteerde wel beter dan verwacht.

Lagarde maant Nederland tot investeren

PARIJS — Nederland zou met zijn ‘chronische begrotingsoverschot’ veel meer moeten investeren. Door de hand minder strak op de knip te houden, zou Den Haag economische groei kunnen aanjagen. Dat betoogde Christine Lagarde, de aanstaande president van de Europese Centrale Bank (ECB), in een interview op de Franse radio.

Landen met fiscale ruimte hebben ‘niet de nodige actie ondernomen’ op het vlak van investeringen, zei de Française op radiozender RTL. “Daarbij denken we natuurlijk aan landen

met chronische begrotingsoverschotten als Nederland en Duitsland”, lichtte ze toe. “Waarom zou je het fiscale overschot niet investeren in infrastructuur, onderwijs of innovatie om

een betere balans aan te brengen?” In de oproep klinken opmerkingen van Lagardes voorganger Mario Draghi door. Onder zijn bewind kwam de ECB met veel monetaire stimuleringsmaatregelen als renteverlagingen en opkoopprogramma’s van obligaties. Het gewenste resultaat werd maar deels behaald. Het is daarom aan overheden om een duit in het zakje te doen, betoogde de onlangs afgetre-

den ECB-preses meermaals. Lagarde, die deze week aan-treedt als voorzitter van de centrale bank voor de eurozone, vindt dat er in de muntunie te weinig solidariteit bestaat. Een gemeenschappelijke begroting voor eurolanden zou volgens haar een goed middel zijn om meer eenheid te creëren tussen de eurolanden. Over de reikwijdte van zo’n eurozonebegroting wordt in Brussel veel gesteggeld.

Peugeot en Fiat Chrysler praten over fusie

PARIJS — Autoconcerns Fiat Chrysler en PSA, met merken als Peugeot, Citroën en Opel, praten over een fusie. Dat bevestigden de twee vandaag in een zeer korte verklaring, na berichtgeving over een mogelijke samensmelting in Amerikaanse media.

Een samenvoeging van de twee ondernemingen zou een autogigant creëren met een waarde van rond de 50 miljard dollar. Volgens de mediaberichten, op basis van bronnen, zou er een voorstel op tafel liggen voor een deal

die volledig in aandelen afgehandeld wordt. PSA-baas Carlos Tavares zou de leiding krijgen over het fusiebedrijf. De ingewijden benadrukten evenwel dat het ook mogelijk is dat er uiteindelijk geen deal komt. Er

zouden verschillende opties besproken worden. Eerder dit jaar werd er nog gesproken over een mogelijke krachtenbundeling van Fiat Chrysler en Renault. Dat fusieplan sneuvelde in juni nadat Renault er niet in was geslaagd steun te krijgen van zijn Japanse samenwerkingspartners. Ook de Franse overheid lag dwars. De laatste jaren is Fiat Chrysler vrijwel voortdurend op zoek geweest naar mogelijkheden om de inves-

teringsruimte te vergroten. Het Amerikaanse Ford en General Motors kregen ook al eens te maken met avances van Fiat Chrysler, maar zij gingen niet op fusievoorstellen in. Ook de naam Peugeot is in dit verband al eens gevallen. In het voorjaar gingen er nog berichten rond dat Fiat Chrysler en PSA in gesprek waren over een samenwerking in Europa, om de investeringskosten voor nieuwe modellen te beperken.

Groei economie VS boven verwachting

WASHINGTON — De groei van de economie van de Verenigde Staten is in het derde kwartaal sterker uitgevallen dan verwacht. Volgens een voorlopige schatting van het Amerikaanse ministerie van Handel bedroeg de groei 1,9 procent op jaarbasis, terwijl economen in doorsnee op 1,6 procent hadden gerekend.

In het tweede kwartaal van dit jaar ging het bruto binnenlands product (bbp) van ‘s werelds grootste economie met 2 procent vooruit. De Ameri-

kaanse economie ondervindt tegenwind van de handelsspanningen met China en de afkoelende wereldeconomie. De Amerikaanse minister van Financiën Steven Mnuchin verklaarde eerder op de dag al dat de economie van zijn land in beperkte mate heeft te lijden van de tragere wereldeconomie. De Amerikaanse koepel van centrale banken, de Federal Reserve, gaat waarschijnlijk later op de dag de rente verder verlagen om zo de economie te stimuleren. De Fed verlaagde de rente al twee keer dit jaar.

Pizza Hut drukt op resultaat moeder Yum

LOUISVILLE — Het Amerikaanse restaurantbedrijf Yum Brands heeft het derde kwartaal afgesloten met een fors lagere winst in vergelijking met een jaar eerder. Met name de verkopen bij filialen van Pizza Hut vielen tegen. Yum is ook het bedrijf achter fastfoodketens KFC en Taco Bell.

Yum sloot de meetperiode af met een winst van 255 miljoen dollar, tegen 454 miljoen dollar een jaar eerder. De aangepaste winst van Yum bleef met 0,80 dollar per aan-

deel ver achter bij de 0,96 dollar waar in de markt in doorsnee rekening mee werd gehouden. Bij Pizza Hut kampte Yum met tegenvallende groeicijfers. De vergelijkbare omzet was nagenoeg gelijk aan een jaar eerder. Bij Taco Bell (plus 4 procent) en KFC (plus 3 procent) was wel sprake van groei op eigen kracht. De totale omzet van Yum viel 4 procent lager uit tot ruim 1,3 miljard dollar. Zonder de impact van wisselkoersen was sprake van 8 procent meer omzet, geholpen door de opening van nieuwe restaurants.

Baas Noors staatsfonds stapt op

OSLO — Het Noorse soevereine staatsfonds moet op zoek naar een nieuwe topman nu Yngve Slyngstad zijn vertrek heeft aangekondigd. De huidige baas, die al twaalf jaar aan het roer staat bij het fonds, blijft nog wel aan tot het moment dat een opvolger is gevonden. Daarna zal hij voor het fonds in Londen actief blijven.

Slyngstad deed zijn boodschap uit de doeken in een toelichting op de kwartaalupdate van het fonds. De voorbije maanden werd vooral geprofiteerd van gunstige ontwikkelingen op de Amerikaanse obligatie- en aandelenmarkten. Dat zorgde er mede voor dat een rendement van omgerekend ruim 23 miljard euro werd behaald. Het rendement op obligaties

in de VS steeg met 4,6 procent. Bij Amerikaanse aandelen was dit 2,9 procent. Het staatsfonds heeft onder meer aanzienlijke belangen in techreuzen als Microsoft en Apple. Naast Amerikaanse staatsobligaties bezitten de Noren ook een aanzienlijk bedrag aan Japanse schuldpapieren. Ook in Nederlandse beursbedrijven heeft het fonds beleggingen.

HBO betaalt half miljard voor South Park

LOS ANGELES — Abonneetelevisiezie-der HBO heeft een biedingstrijd om de streamingrechten van South Park gewonnen. Volgens Amerikaanse media betaalt het bedrijf zo’n half miljard dollar om de animatieserie toe te voegen aan het aanbod van nieuwe streamingservice HBO Max.

Het gaat daarbij uitsluitend om de uitzendrechten voor Noord-Amerika. De kosten zijn zo hoog omdat South Park al erg lang loopt. Momenteel wordt het 23e seizoen van de animatieshow uitgezonden. HBO heeft volgens *Variety* de

rechten op alle afleveringen tot nu toe, plus die van de komende drie seizoenen bemachtigd. Streamingplatforms hebben afgelopen maanden de jacht ingezet op populaire hitshows uit het verleden. Vorige maand wist Netflix die van Seinfeld te bemachtigen, nadat HBO Max in de zomer de rechten van Friends binnenhaalde. Na de lancering van NBC Universal’s streamingservice Peacock in 2021 is serie The Office exclusief daar te zien. Het is op dit moment niet duidelijk of alle nieuwe streamingservices ook naar Nederland komen, en wat dat betekent voor de lokale uitzendrechten.

Airbus snijdt in jaardoel voor vliegtuigen

TOULOUSE — Vliegtuigbouwer Airbus zal dit jaar minder toestellen afleveren dan eerder gedacht. Vooral rond de productie van toestellen in de A320-serie blijven problemen bestaan. In de eerste negen maanden van het jaar verhoogde de concurrent van Boeing wel zijn omzet en winst.

Airbus rekent er nu op eind dit jaar 860 vliegtuigen te hebben afgeleverd. Aanvankelijk was het jaardoel

nog 880 tot 890 toestellen. In de eerste drie kwartalen lukte het Airbus evenwel de productie van commerciële vliegtuigen op te voeren tot 571 toestellen, tegenover 503 in dezelfde periode vorig jaar. Airbus voerde zijn omzet op tot 46,2 miljard euro, een stijging van 14 procent op jaarbasis. De operationele winst (ebit) dikte met 28 procent aan tot 3,4 miljard euro. Onder de streep resteerde een kleine 2,2 miljard euro, een stijging van 50 procent tegenover de eerste negen maanden van 2018. Gisteren kondigde Airbus nog een megabestelling aan van de Indiase budgetmaatschappij IndiGo. Het gaat om een van de grootste deals voor Airbus ooit, met een cataloguswaarde van zeker 33 miljard dollar. IndiGo wil 300 vliegtuigen van de serie A320neo.

Facebook bereikt akkoord over Britse boete

LONDEN — Facebook is akkoord gegaan met een boete van 500.000 pond (1,14 miljoen gulden) voor zijn rol in het privacyschandaal rond Cambridge Analytica. Dat maakte de Britse privacywaakhond ICO bekend. Facebook en de toezichthouder staken beide hun beroepsprocedures tegen de boete. Het socialemediabedrijf erkent dan geen schuld.

Facebook kreeg de boete vorig jaar november. Het is de maximale boete die de privacywaakhond kan oplegen. Volgens de ICO overtrad Facebook de wet door de persoonlijke informatie

van gebruikers onvoldoende te beschermen. Tussen 2007 en 2014 hadden app-ontwikkelaars toegang tot persoonlijke gegevens van Facebook-gebruikers, zonder dat die daar toestemming voor hadden gegeven. Het ging niet alleen om personen die een Facebook-applicatie hadden gedownload, maar ook om gebruikers die bevriend waren met mensen die dat hadden gedaan. Door de overeenkomst mag Facebook nu ook door de ICO vrijgegeven documenten gebruiken voor zijn interne onderzoek naar Cambridge Analytica. Dat lag deels stil en kan nu weer worden hervat.

Brazilië hengelt naar lidmaatschap OPEC

RIYAD — Brazilië wil graag lid worden van het oliekartel OPEC. Dat verklaarde de Braziliaanse president Jair Bolsonaro op een economisch forum in Saudi-Arabië. Het land heeft volgens hem al een informele uitnodiging ontvangen na een gesprek met de Saudische kroonprins Mohammed bin Salman.

Volgens de president heeft zijn land voldoende oliereserves om lid te worden van de organisatie. De olieproductie van Brazilië bereikte

in augustus nog een record van bijna 3 miljoen vaten per dag. Tot de huidige veertien leden van de OPEC behoren onder meer Saudi-Arabië, Koeweit, Irak, Venezuela en Iran. Onlangs maakte Ecuador bekend juist uit de OPEC te stappen. Ecuador is een klein lid van het oliekartel en wil meer olie kunnen produceren om zo zijn financiën te versterken. Nu is het Zuid-Amerikaanse land nog gebonden aan afspraken bij de OPEC om de productie te beperken om zo de olieprijs ten te krikken.

Deutsche Bank weer diep in rode cijfers

FRANKFURT — Deutsche Bank, de grootste bank van Duitsland, heeft in het derde kwartaal opnieuw een flink verlies geleden vanwege de hoge kosten voor de omvangrijke herstructurering die 18.000 banen kost. Dat blijkt uit cijfers die het financiële concern vandaag publiceerde.

Het nettoverlies bedroeg 942 miljoen euro. In het tweede kwartaal van dit jaar werd al een min van 3,1 miljard euro in de boeken gezet. In het derde kwartaal van vorig jaar wist Deutsche Bank nog

een winst te boeken van 130 miljoen euro. De baten gingen in de afgelopen periode op jaarbasis met 15 procent omlaag tot bijna 5,3 miljard euro, vooral omdat de bank is gestopt met activiteiten rond handel in aandelen en obligaties. Deutsche Bank kondigde de grote banenreductie in juli aan, met als doel miljarden euro’s te besparen de komende jaren. Volgens het bedrijf is het personeelsbestand inmiddels tot onder 90.000 werknemers gezakt. Dat is voor het eerst sinds de overname van Postbank meer dan tien jaar geleden, aldus Deutsche Bank.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	30-Oct				30-Oct		
DOW JONES	27.085.11	0.05%		AEX	581.61	-0.04%	
S&P 500 INDEX	3.034.58	-0.08%		ARCELMITTAL	13.70	-3.48%	
NASDAQ	8.265.12	-0.14%		AEGON NV	3.95	-1.74%	
AMAZON.COM INC	1.767.59	0.28%		KONINKLIJKE AHOI	22.50	-0.22%	
APPLE INC	242.08	-0.50%		AKZO NOBEL	82.90	0.10%	
BAIDU INC-SP ADR	101.89	-0.98%		ASML HOLDING NV	237.50	-0.86%	
BERKSHIRE HATH-B	212.74	-0.13%		DSM (KONIN)	107.30	-0.05%	
BOEING CO/THE	345.52	-0.98%		HAL TRUST	137.00	0.74%	
CITIGROUP INC	72.64	-0.62%		HEINEKEN NV	91.56	0.73%	
COCA-COLA CO	53.99	1.09%		ING GROEP NV	10.14	-1.84%	
COSTCO WHOLESALE	297.53	0.56%		KPN (KONIN) NV	2.79	0.43%	
WALT DISNEY CO	129.54	0.05%		KONINKLIJKE PHIL	38.82	0.86%	
3D SYSTEMS CORP	8.75	-0.11%		RANDSTAD NV	49.76	-0.52%	
EBAY INC	36.76	-0.97%		ROYAL DUTCH SHA	26.94	-0.28%	
FACEBOOK INC-A	187.46	-0.98%		TOMTOM	10.12	0.60%	
GENERAL ELECTRIC	9.93	9.48%		TOTAL SA	47.67	-0.01%	
ALPHABET INC-A	1.258.19	-0.20%		UNILEVER NV	52.95	0.88%	
HP INC	17.47	-0.74%		W.P. STEWART HOL	555.54	0.93%	
HOME DEPOT INC	233.91	-0.10%					
INTEL CORP	56.17	-0.31%		SCOTIABANK FUNDS			29-Oct
JOHNSON&JOHNSON	132.53	2.64%		MONEY MARKET	13.5189	0.00%	
MICROSOFT CORP	143.80	0.68%		US DOLLAR BOND	2.8135	0.10%	
PROCTER & GAMBLE	125.04	1.16%		GLOBAL GROWTH	3.1525	-0.48%	
ROYAL DUTCH-ADR	59.97	0.07%		US GROWTH	17.3703	-0.53%	
STARBUCKS CORP	83.80	-0.84%		CANADIAN GROWTH	2.7011	0.01%	
TWITTER INC	29.90	0.17%		FUNDS			29-Oct
WALMART INC	117.33	0.15%		BGF CONTEUR FLEX	30.14	-0.26%	
[EXCHANGE TRADED FND]				BGF EMKT BOND	16.58	-0.21%	
ALERIAN MLP - AMLP	8.53	-0.18%		BGF FIX INC GBL OP	14.66	0.00%	
ISH GBL HY BD - GHYG	49.06	-0.11%		BGF GBL ALLOCATION	58.64	-0.14%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	87.15	-0.08%		BGF USD CORE BOND	17.25	-0.12%	
ISH SELECT DIV - DIVY	102.49	-0.45%		BGF USD HI YIELD BND	34.94	0.03%	
ISH MSCI EMKT - EEM	42.65	-0.25%		TEMPLETON ASIAN BND	25.23	0.00%	
ISH MSCI PAC - EPP	45.90	-0.25%		TEMPLETON ASIAN BND	50.12	0.08%	
ISH RUSSELL - IWV	177.35	-0.16%		CURRENCIES			30-Oct
ISH S&P 500 - SPY	182.86	0.08%		YEN/USD	108.8900	-0.03%	
ISH EUROPE - IEV	44.81	0.23%		EUR/USD	1.1120	0.11%	
INVESTCO QQQ TRUS	196.06	0.01%		CAN/USD	1.3175	0.68%	
INVESTCO DB COMMO	15.44	-0.55%		GBP/USD	1.2870	0.10%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	39.92	-0.13%		COMMODITIES			30-Oct
SPDR S&P MID 400	357.31	-0.70%		CRU/WTI	54.84	-1.26%	
SPDR S&P 600 SML	69.09	-0.82%		GOLD	1493.98	-0.43%	
VANGUARD REIT - VNQ	93.85	-0.30%		SILVER	17.87	0.30%	
WSDOCTR JAP H EQ-DXJ	52.97	-0.41%		WHEAT	211.00	-0.05%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mc-bank.com | website: www.mc-bank.com/pbis

Akkoord bereikt:

Beslaglegging RdK bij Isla opgeheven

WILLEMSTAD — Overheidsbedrijf Refineria di Kòrsou (RdK) en raffinaderij-exploitant Refineria Isla zijn onlangs tot een akkoord gekomen voor onder meer het intrekken van het beslag op betalingen die Aqualectra uit heeft staan bij de Isla. Dat maakt de regering bekend. Het akkoord moet bijdragen tot rust en stabiliteit, zodat de raffinaderij zo snel mogelijk weer operationeel wordt.

Volgens de regering kan Refineria Isla op deze wijze haar verplichtingen nakomen die voortvloeien uit het contract met RdK. Daarnaast kan de Isla ook haar verplichtingen aan derden naleven, met name aan de werknemers. RdK kan zich nu primair focussen op het onderhandelingstraject met de Klesch Group voor de toekomst van de raffinaderij. Eind dit

jaar loopt het contract met de Venezolaanse staatsmaatschappij PdVSA af. RdK hoopt op een rustige transitie. In overleg met minister-president Eugene Rhuggenaath (PAR) hebben de ministers van Justitie, Quincy Girigorie (als waarnemend minister van Algemene Zaken), en van Economische Ontwikkeling, Giselle Mc William (MAN), in diens

afwezigheid het voortouw genomen om op korte termijn tot een duurzame oplossing te komen. De Islavakbonden Apri en PWFC hebben in het dispuut een constructieve houding aangenomen om gezamenlijk een akkoord te bereiken. De basis van het protocol tussen RdK en Refineria Isla moet volgens de regering dienen als een basis voor verdere betrekkingen in de komende periode. De regering gaat ervan uit dat alle partijen zullen handelen naar de geest van het protocol dat dient tot welzijn van de gehele Curaçaose bevolking, maar vooral tot welzijn van de Isla-werknemers.

Begrotingsbehandeling in cijfers:

Vijf Statenleden maakten geen gebruik van hun spreekrecht

WILLEMSTAD — Vijf Statenleden hebben vorige week tijdens de behandeling van de conceptbegroting 2020 in de Centrale Commissie van de Staten niet gesproken. Het gaat om Marilyn Moses (MP) en de voltallige KdNT-fractie bestaande uit Amparo dos Santos, Meindert 'Menki' Rojer, Statenvoorzitter William 'Junior' Millerson (PAR) en vicevoorzitter Eugene Cleopa (MAN).

Het enige Statenlid dat zich had afgemeld was Millerson. Cleopa zat de vergaderingen voor en het Reglement van Orde (RvO) van de Staten staat niet toe dat iemand die tijdens een vergadering heeft gesproken, tevens de vergadering kan voorzitten. De drie andere Statenleden die geen gebruikmaakten van hun spreekrecht, Dos Santos, Rojer en Moses, hadden zich niet van tevoren afgemeld, bevestigt vicevoorzitter Cleopa gisterochtend. Overigens heeft zowel Rojer als Moses de presentielijst voor de vergadering ondertekend, maar ze maakten ze geen gebruik van hun recht om vragen te stellen tijdens de begrotingsbehandeling. Op de presentielijst ontbreekt de handtekening van KdNT-leider Dos Santos, die de hele week niet kwam opdagen. Elk Statenlid had tijdens de Centrale Commissievergadering 45 minuten om vragen te stellen aan de verschillende ministers van het kabinet-Rhuggenaath. Samen

hebben de Statenleden in totaal 521 minuten gesproken. Vier van hen hebben hun hele spreektijd tijdens de begrotingsbehandeling opgemaakt. Het gaat om Curtley Obispo (PAR), Jesser el Ayoubi (PAR), Elsa Rozendal (MAN) en Jacinta Constansia (MFK). De Statenleden die de meeste spreektijd overhielden waren Jaime Cordoba (PS) met 36 minuten, Juniël Carolina (MFK) met 30 minuten en Rennox Calmes (PIN) en Gilbert 'Gibi' Doran met ieder met 28 minuten.

De ontwerpbegroting wordt in de Staten aan de hand van hoofdstukken in de begroting behandeld. Het hoofdstuk waar Statenleden de meeste minuten opmaakten was die van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN). Tien Statenleden hadden 99 minuten nodig om vragen te stellen aan GMN-minister Suzy Camelia Römer (PIN). Dat is tevens het hoofdstuk waarbij de meeste Statenleden het woord voerden.

Na GMN volgt het hoofdstuk van Financiën met

71 minuten, gevolgd door Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) met 67 minuten. Het hoofdstuk waar de minste tijd voor werd genomen was Algemene Zaken. Statenleden gebruikten maar 21 minuten om vragen te stellen aan premier Eugene Rhuggenaath (PAR). Op de 'tweede' plaats volgt een tweede hoofdstuk dat onder de verantwoordelijkheid van de premier valt, namelijk dat van 'staatsorganen'. Hier trokken de Statenleden 27 minuten voor uit. Daarna volgt Economische Ontwikkeling, waar de Statenleden maar 39 minuten voor nodig hadden om vragen te stellen aan de verantwoordelijke minister Giselle Mc William (MAN).

De dag waarop de Statenleden de meeste minuten opmaakten was maandag, toen de Statenleden die op die dag aan het woord kwamen samen goed voor 175 minuten. De dag met de minste spreekminuten was donderdag, met 97 minuten. Toen de begrotingsbehandeling vrijdag rond 21.00 uur werd afgesloten, zaten maar elf van de 21 Statenleden in de vergaderzaal. Dat was net voldoende om het verslag van de vergadering goed te kunnen keuren.

Reparaties Wugang Atlantic in volle gang

Foto's: Jericette Moniz

WILLEMSTAD — De in 1995 gebouwde bulkcarrier Wugang Atlantic die sinds 19 oktober bij Damen Shiprepair Curaçao als gevolg van grote schade op zee voor reparatie ligt, wordt inmiddels flink onder handen genomen. Na een uitvoerige inspectie zijn alle stalen platen die beschadigd zijn weggebrand om te vervangen voor nieuwe. In de wateren nabij Brazilië is de Wugang betrokken geraakt bij een botsing met een ander schip en heeft daar een groot gat aan de zijkant aan overgehouden. Het 327 meter lange en 57 meter brede vaartuig is een van de vijf grootste schepen die ooit de haven van Willemstad is binnengevaren.

GMN bevestigt:

Er is geld voor herinstelling Raad voor de Volksgezondheid

WILLEMSTAD — Het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) gaat op momenteel of de Raad voor de Volksgezondheid (RvV) opnieuw ingesteld kan worden. In verband met dit onderzoek zijn er bedragen opgenomen in zowel het budget van dit jaar als in de ontwerpbegroting van 2020.

Een paar dagen voor de behandeling van de begroting in de Centrale Commissie van de Staten, had MAN-parlementariër Yves Schoop een brief naar GMN-minister Suzy Camelia Römer (PIN) gestuurd met vragen over de RvV. Schoop pleit voor de herinstelling van de Raad voor de Volksgezondheid en is

zelfs de mening toegedaan dat deze raad die als officieel beleidsinstrument dient, anno 2019 een groot gemis is in de gezondheidszorg. Hij ziet namelijk een adviserende rol én controlerende taak weggelegd voor de RvV. Het Statenlid meent dat de RvV goed gebruikt kan worden om onderzoeken te

verrichten en de regering te adviseren over een scala van onderwerpen. Hij wijst op het nieuwe ziekenhuis dat volgende maand in gebruik wordt genomen, de aanstaande bezuinigingsmaatregelen in de zorg die 60 miljoen gulden besparing zullen moeten opleveren, en ten slotte de leeftijdsregeling van 65 jaar voor huisartsen en medisch specialisten. De RvV staat sinds 10-10-'10 op de negatieve lijst. Dit betekent dat deze niet meer actief was, alhoewel is gebleken dat de raad zijn le-

gale status heeft behouden. Alhoewel de raad niet functioneerde, werden er bedragen begroot in de budgetten van dit jaar en 2020. Camelia-Römer verklaarde tijdens de begrotingsbehandeling in de Centrale Commissie dat deze bedragen dienen om gebruikt te worden als kostenuitgaven bij pogingen om de RvV opnieuw in te stellen. De herinstelling faalde in het recente verleden, ten tijde van oud-minister Ben Whiteman. Nu heeft zij besloten het een en ander nader te laten onderzoeken door haar ministerie.

Wens voor een nieuwe gevangenis leeft nog

WILLEMSTAD — De minister van Justitie, Quincy Girigorie (PAR), is net als zijn voorgangers van mening dat de gevangenis, het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou, in zijn huidige vorm niet de ideale gevangenis is, en dat er daarom een nieuwe moet komen. Gevangenisdirecteur Urny Florán benadrukt dit ook al jaren.

door Jomaira Angela

Girigorie blikte maandag in de tweede ronde tijdens de Centrale Commissievergadering in de Staten over de ontwikkelingen bij het SDKK terug op de geschiedenis van de gevangenis. Hij haalde diverse rapporten aan van commissies die onderzoeken hadden gedaan naar onder meer integriteit, waaronder ook de commissie van verandering. Het laatste voortgangsrapport kwam in 2017 uit en daaruit bleek dat men (de gevangenis) zelf en alleen door kon gaan met de operaties. Maar de commissie benadrukte wel dat regelmatige controles belangrijk zijn. De minister wilde met de terugblik benadrukken dat de problemen van de gevangenis niet nieuw zijn. Het betreft structurele en fundamentele problemen van jaren geleden. Girigorie vond dat de bevindingen in het rapport 2017 zodanig actueel waren dat hij het belang inzag van het oprichten van een crisisteam om alles recht te zetten. "De veiligheid

binnen de gevangenis was niet op peil, dus in het belang van de medewerkers, de samenleving en ook de gedetineerden, moest het crisisteam komen."

Nieuw gebouw
Florán stond tijdens zijn presentatie aan de Staten stil bij alle uitdagingen. Girigorie deelt zijn mening dat de tijd is aangebroken voor een nieuwe gevangenis. Het SDKK is zestig jaar oud. En het werd niet gebouwd met als doel het resocialiseren van gedetineerden. Het werd volgens Girigorie gebouwd voor een kleine groep mensen die voor langere periodes opgesloten moesten blijven. Er zijn te veel uitdagingen op het gebied van veiligheid, te veel dode hoeken. "Wij moeten met de tijd meegaan en focussen op een nieuwe gevangenis met resocialisatie als doel. De uitdagingen om activiteiten te organiseren bij de celblokken waar bepaalde bendes opgesloten zijn, zijn heel groot. De kosten voor renovatie zijn ook te hoog. Een ef-

fektieve oplossing is dus het bouwen van een nieuwe gevangenis. En daar wordt nu hard aan gewerkt." Het gevangenisgebouw is door de jaren heen meerdere malen uitgebreid en moet voldoen aan de normen van het Europees Comité voor de Preventie van Foltering en Onmenselijke of Vernederende Behandeling of Bestrafing (CPT). Florán pleit daarom al jaren voor een nieuwe gevangenis. In 2014 benadrukte hij in de Amigoe dat een groot deel van het SDKK vanwege diverse gebreken niet gebruikt kon worden, waardoor de inrichting destijds eigenlijk geen plek meer had voor nieuwe gedetineerden. Toen waren er 355 personen opgesloten. Tegenwoordig zijn er in totaal 532 gedetineerden in het SDKK, en ook dertien ongedocumenteerde mannen en drie vrouwen in het gebouw. Van dit aantal zijn 117 jonge gedetineerden, van tussen de 16 en 24 jaar oud. Vorig jaar waren er in dezelfde periode 490 gedetineerden, wat Florán interpreteert als een stijging van 42 gedetineerden. De media mochten eerder een kijkje nemen in de gevangenis en de Amigoe kon zelf ook constateren dat het pand op een lappendeken lijkt door alle aanbouwprojecten die in de loop der jaren zijn gedaan.

Ook voormalig Justitie-minister Nelson Navarro voorstander van een nieuwe gevangenis. Hij gaf in 2013 ook al aan dat het huidige gebouw belemmeringen kan veroorzaken bij controles, waardoor illegale spullen toch binnengesmokkeld kunnen worden (tegenwoordig door middel van 'drones-droppings', red.). De infrastructuur van het SDKK is volgens hem eigenlijk de oorzaak van de situatie binnen de gevangenis. De bedoeling onder zijn ministerschap voor een nieuw gebouw was om een public-private partnership (PPP) aan te gaan om dit plan waar te kunnen maken. Het idee was om financiële steun te krijgen van bedrijven uit de privésector. De bedrijven zouden dan zorgen voor een modern en state-of-the-art gebouw en zouden het vervolgens aan de regering leasen, die verantwoordelijk zou moeten blijven voor het reilen en zeilen in de gevangenis. Het gebouw kan dan na een paar jaar, in overleg met de bedrijven, eigendom van de regering worden, zei Navarro toen. Hij was al in gesprek met de diverse stakeholders om het plan waar te kunnen maken. Maar er is echter niets concreets besloten. Hij had ook het idee om het huidige gevangenisgebouw om te toveren tot een toeristische attractie.

Curaçaose scholieren snuiven blijkbaar lijm

WILLEMSTAD — Lijm snuiven onder basisscholieren blijkt ook op ons eiland erg populair te zijn. Dit blijkt uit informatie waarover de Amigoe beschikt. De voorkeur gaat uit naar lijm van een bepaald merk die op de schoolbenodigdhedenlijst staat.

door Jericette Moniz

Het probleem kwam aan het licht toen Stichting Help de Schoolkinderen van Curaçao werd benaderd door personeel van een naschoolse opvang met de mededeling: "Bij een activiteit merkten we dat de kinderen zich raar gedroegen. Nader onderzoek wees uit dat tijdens de lessen in de klas 'knikkerballetjes' gemaakt worden waar ze voortdurend aan snuiven. Meisjes maken decoraties van de lijm die ze op hun nagels plakken en snuiven ook hier aan." De stichting zei deze informatie gelijk te hebben gedeeld 'om dit fenomeen in de kiem te smoren'

en stuurde direct een waarschuwingsbrief naar enkele schoolbesturen, die op hun beurt een nieuwsbrief uitstuurden met betrekking tot het snuif-fenomeen. Verder viel het de leiders van de opvang op dat op het schoolplein regelmatig grote bollen lijm werden aangetroffen. Huisarts Yves Schoop, die in zijn praktijk nog geen (ernstige) gevallen kent op Curaçao, maar weet van het lijm snuiven door kinderen in Brazilië verklaart desgevraagd: "Indien dit inderdaad een structureel probleem is op ons eiland, dient er snel voorlichting te komen om hier gelijk korte metten mee te maken. Het is zeer verslavend en heeft ook consequenties voor de hersenen die nog volop in ontwikkeling zijn." Maar ook het gedrag van de kinderen kan volgens hem negatief worden beïnvloed door het snuiven van lijm, waaronder hallucinaties, hartklachten en storingen in de motoriek. In een ernstig geval kan zelfs bewusteloosheid het gevolg zijn.

Ministerie GMN:

Veel meer mensen met diabetes op Curaçao

Foto: Edsel Sambo

Marianella de Lannoy (l) van het GMN geeft tekst en uitleg over het overheidsbeleid, terwijl Sokudi-voorzitter Flora Jacobus (m) en ADC-voorzichtster Nina Winklaar aandachtig luisteren.

WILLEMSTAD — Het vermoeden bestaat dat veel meer mensen aan diabetes lijden, dan de twee jaar geleden 10.126 geregistreerde volwassenen. Dat meldt diëtiste Marianella de Lannoy van het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN). Ze verklaart dat de overheidsdienst er naar toewerkt om deze ziekte in een veel vroeger stadium vast te stellen bij de mensen.

Het GMN zal in november nauw samenwerken met de Sosiedat Kurasoleño di Diabético (Sokudi) en het Analytisch Diagnostisch Centrum (ADC). Dit in het kader van het 45-jarige jubileum van de belangengroep voor personen die aan diabetes lijden en de viering van de World Diabetes Day op 14 november. De drie organisaties hielden maandag een persbijeenkomst bij het ADC, waar er tekst en uitleg werd gegeven over de plannen. Behalve De Lannoy, voerden ook het hoofd ADC-communicatie Nina Winklaar en Sokudi-voorzitter Flora Jacobus het woord. De Lannoy gaf aan dat het GMN graag een steentje bijdraagt een beleidsmatig toewerkt naar een gezonder Curaçao. In dit verband heeft ze aangegeven dat het ministerie een menukaart heeft ontwikkeld, getiteld ‘Grupo di shete, kome salú i variá’. De kaart geeft aan welke producten het beste of juist niet geconsumeerd

kunnen worden en bevat ook een compleet bewegingsprogramma van vijf dagen per week met sessies van 30 minuten. Voorts verwijst de diëtist naar de laatste gezondheidssenquête die op Curaçao werd gehouden. Dit onderzoek werd in 2017 verricht door het Volksgezondheid Instituut Curaçao (VIC). De onderzoeksresultaten gaven toen aan dat naar schatting 10.126 volwassen personen aan diabetes mellitus lijdten: 4.290 mannen en 5.926 vrouwen. Dit is gelijk aan in totaal 8 procent van de volwassen bevolking. Ook werd geconstateerd dat het aantal personen met diabetes toeneemt, naarmate de leeftijd stijgt. Aan de hand van die cijfers zette De Lannoy uiteen, dat het vermoeden bestaat dat het aantal diabetesen na twee jaar veel hoger ligt. Ze baseert zich op het beleidpunt van de International Diabetes Federation (IDF) dat zegt dat per 1 gezinslid vaak ook een tweede aan diabetes lijdt, en dat veel personen met de ziekte rondlopen zonder dit te weten. De IDF-cijfers en -voorspellingen zijn dus zorgwekkend, en dit geldt ook voor Curaçao. Wereldwijd heeft 1 op de 11 volwassenen diabetes (425 miljoen), loopt 1 op de 2 volwassenen rond met diabetes zonder het te weten, wordt 1 op de 6 geboorten beïnvloed door ‘hyperglycæmie’ en ten slotte heeft tweederde van de mensen met diabetes de werkende leeftijd.

Projectontwikkelaar Randy Neuman: Bouw Majestic in Punda start in 2020

Foto: Ken Wong

Het moment van ondertekening van het financieringsakkoord tussen Neuman Group en Korpodeko.

WILLEMSTAD — Projectontwikkelaar Randy Neuman staat in de startblokken. Medio 2020 hoopt hij van start te gaan met de eerste fase van de bouw van in totaal 103 appartementen en hotelkamers. Het zes verdieping tellende gebouw gaat verrijzen op het terrein dat bekendstaat als de Marichi parking, vroeger de Hendrikschool in Punda.

Maandag werd in Punda de financiering ondertekend met ontwikkelingsbank Korpodeko met de Neuman Group voor de bouw van het Majestic Apartment Hotel. “Het gehele project gaat 22 miljoen dollar kosten en zal in drie fases worden gebouwd. Nog voor het einde

van het jaar wordt gestart met de voorbereidingen voor de bouwwerkzaamheden. Er moet in dit geval gedacht worden aan grondboringen, meetactiviteiten en hoe het terrein moet worden geprepareerd”, zo verklaarde Neuman op vragen van Amigoe. Korpodeko ziet veel goeds in het project. De binnenstad wordt hiermee nieuw leven ingeblazen. Het terrein waar het hotel moet verrijzen staat al jaren leeg terwijl de bouw voor veel werkgelegenheid zal zorgen. Volgens Neuman zal de aannemer zeker zestig tot zeventig man personeel moeten inschakelen. Daar komen dan ook nog de tegelzetters, elektriciens en loodgieters bij. “Het is een enorm project”, aldus de projectontwikkelaar.

Een brug te veel

Pleziervaart Bonaire eist duidelijkheid over regels en beleid

KRALENDIJK — Voor een eiland dat zich wil profileren als ‘s werelds eerste ‘blue destination’ is het opmerkelijk dat Bonaire geen beleid of zelfs maar visie heeft voor de pleziervaart. Hoewel er in het scheepsregister meer dan 1300 boten en jachten staan ingeschreven, heeft het eiland nog steeds geen boothelling of plek waar eigenaren hun vaartuig op de wal kunnen stallen. Plannen om deze voorzieningen aan te leggen werden warm onthaald door eilandbestuurders maar ondervonden vrijwel direct tegenwerking van de gevestigde orde die er geen ‘verdienmodel’ in zag.

Louis Posner van Bonaire Marine Center, de grootste van de drie bedrijven die de pleziervaart ondersteunen, is het eigenlijk ‘zat’. “Er gebeurt van alles dat niet door de beugel kan. Onze hele sector snakt naar duidelijke regels en dito beleid. Die zijn er niet. Constant lopen wij tegen een muur van onwil aan.” Posner vindt het jammer dat de ‘politiek’ nauwelijks oog heeft voor de sector: “Er komen steeds grotere boten naar Bonaire maar hun eigenaren zitten vaak vast. Hoevel dit eiland leeft van de zee, wordt er van overheidswege bitter weinig gedaan om die toekomst te borgen en erop te bouwen.” De zakenman legt uit dat de ongeveer veertig jachten die in het zeestraatje tussen Klein Bonaire en het ‘vasteland’ aan boeien liggen, genoodzaakt zijn om hun grijswatertanks in zee te lozen omdat er geen voorzieningen bestaan voor het leegpompen. Zo belandt er elk jaar een geschatte 110.000 liter grijswater in zee pal boven het koraalrif.

Bruggetje
Dit typeert volgens Posner het

gebrek aan daadwerkelijke belangstelling voor de natuurlijke omgeving en de pleziervaart. Dat manifesteert zich ook in de sluimerende rel rond het bruggetje dat het Plaza Beach Resort op 7 november wil installeren over de smalle vaargeul die de achterliggende lagune ontsluit. Plaza Beach is onderdeel van het Van der Valk-concern en gaat op een schiereilandje uitbreiden. Daarom keert de eerder verwijderde brug terug. Bouwvakkers, en later ook gasten en personeel, kunnen zo het resort zelf makkelijk bereiken. Van der Valk is niet erg spraakzaam gebleken en liet booteigenaren en vastgoedinvesteers eerder weten geen verdere discussie over het onderwerp te wensen. Van der Valk zegt aan weerszijden van de smalle vaargeul zowel de erfpachtrechten als het recht van opstal te bezitten en ziet daarin voldoende grond om een vaste brug te plaatsen. Een brief aan de eigenaren van de villa’s, appartementen en bedrijven met belangen rond de lagune werd door Plaza verstuurd met een notariële akte uit 1995 waar

Foto: Robert Postor

uit zou moeten blijken dat het resort volop in zijn recht staat. De afzender had evenwel over het hoofd gezien dat diezelfde notariële akte, die de erfpacht en het recht van opstal vastlegt, ondubbelzinnig vermeldt dat Plaza de vrije doorvaart moet garanderen.

“Het staat er toch echt heel duidelijk: de vaargeul moet openblijven zonder belemmeringen qua hoogte en met een breedte van ten minste 6 meter en een diepte van 1,22 meter bij laag water. In de akte staan verder geen misen of maren. De vrije doorvaart mag gewoon niet worden belemmerd”, zo stelt Posner.

Veel op het spel
Er staat veel op het spel met het bruggetje. De schiereilandjes langs de lagune zijn inmiddels grotendeels volgebouwd door projectontwikkelaars. Het voormalige eilandgebied Bonaire had investeerders en ondernemers beloofd ervoor te zorgen dat de verbinding

dingen tussen de lagune en de open zee open zouden blijven. Op basis van die belofte zijn de schiereilandjes ontwikkeld. De aldaar gebouwde huizen, wooncomplexen en resorts zijn voorzien van steigers en aanlegplekken. Posner schat dat de waarde van dit vastgoed wel eens met 20 tot 30 procent kan dalen wanneer eigenaren hun boot niet meer voor de deur kunnen aanleggen. De duikzaak van het Marriott Hotel, die drie boten in de vaart heeft, moet straks verhuizen. Volgens Posner liggen er nu zo’n vijftien vaartuigen in de lagune die te hoog zijn om onder het Van der Valk-bruggetje door te varen. “Maar het gaat hier vooral ook om het ontbreken van duidelijke regels, of met andere woorden, bestaan er regels of zijn wij hier een soort van bananenrepubliek? De indruk bestaat dat Van der Valk gewoon zijn eigen gang mag gaan en zich boven de wet plaatst. Er is dan ook vanuit

het eilandbestuur nauwelijks sprake van toezicht of handhaving”, aldus Posner. Een bemiddelingsaanbod van gezaghebber Edison Rijna wordt door de Laguna Groep van mogelijk gedupeerden wel op prijs gesteld maar schiet zijn doel ook enigszins voorbij: “Wat wij willen is dat Plaza zich aan de voorwaarden houdt waaronder zij de erfpacht hebben gekregen. En daar hoort met nadruk het garanderen van de vrije doorvaart toe.”

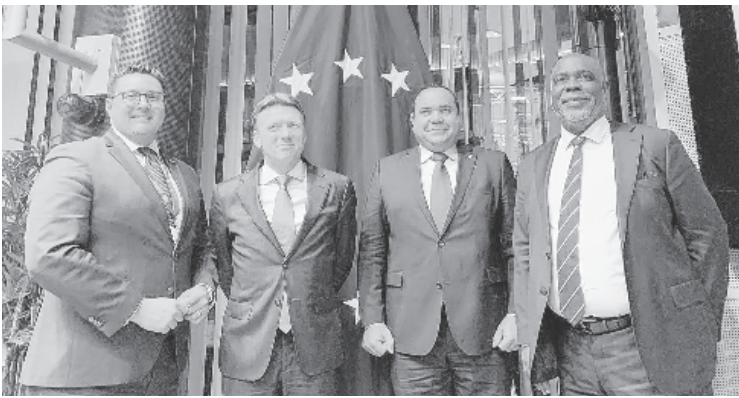
Door het ogenschijnlijke gebrek aan begrip van officiële kant heeft de Laguna Groep informeel besloten om hun zorgen te delen met de gemeenschap. Er wordt gesproken over een mogelijk kort geding. “Van der Valk heeft geen poot om op te staan. Het is eigenlijk ook een beetje gek dat wij het hier überhaupt over moeten hebben want het staat zwart op wit: de doorvaart mag niet worden gestremd. Klaar.”

Persberichten in het kort

Gezaghebber bij crisisbijeenkomst Venezuela in Brussel

Gezaghebber Edison Rijna was aanwezig bij een bijeenkomst die in het teken stond van de crisis in Venezuela. Er werd gesproken over de impact die de crisis heeft op zowel de samenleving als de economie van omliggende landen en eilanden. In het Zuid-Amerikaanse land is al langere tijd sprake van onregeligheden. De bevolking heeft te maken met honger en schaarste. Volgens de gezaghebber toont een rapport van de Verenigde Naties aan dat 94 procent van de inwoners in armoede leeft,

60 procent zou in extreme armoede leven. Venezolanen ontvluchten daardoor het land en komen onder meer terecht op Bonaire. Alle landen rondom Venezuela waren volgens het Openbaar Lichaam Bonaire aanwezig bij de speciale bijeenkomst. “Latijns-Amerika en het Caribisch gebied worden geconfronteerd met wat waarschijnlijk de grootste stroom ontheemden in de moderne geschiedenis is. We moeten ervoor zorgen dat de gehele wereld wordt gemobiliseerd als een continent in nood is”, aldus Rijna.

Alejandro Nicolaas-park weer spic en span door vrijwilligers

Vrijwilligers van Kiwanis hebben het Alejandro Nicolaas-park in Nort’i Salina opgeknapt. Er was veel overgroei van gras en onkruid, gebroken glas en de speeltuinen moesten gerepareerd worden. Jaarlijks steken leden van de wereldwijde organisatie Kiwanis de handen uit de mouwen. Dat doen ze

om te laten zien welke impact de Kiwanis-familie elke dag heeft voor de gemeenschap. Volgens de organisatie waren de kinderen dolblij met de inzet van de vrijwilligers. Kiwanis wil betrokken blijven bij het onderhoud van het park zodat kinderen een veilige plek hebben om met vrienden te spelen.

Muurschildering aan het oog onttrokken

KRALENDIJK — Een begin november vorig jaar door scholieren vervaardigde muurschildering is deels aan het gezicht onttrokken en verminkt door het knutselwerk van een winkelier.

De eigenaar van een winkeltje voor toeristen timmerde een houten luifeltje en bevestigde dat aan de gevel in de hoop de zon uit de zaak te houden. Over het houten geraamte is een veelkleurig zeildoek ge-

trokken waardoor het werk van de gevierde Rotterdamse straatartiest Daniel Claessens – die thuis bekendheid geniet als Vinz.100 – voor een belangrijk deel is verdwenen. Claessens was vorig jaar november op Bonaire om samen met leerlingen

van de Scholengemeenschap Bonaire (SGB) en het Lico het Centrumgebied van Kralendijk op te vrolijken met een muurschildering.

Hij kwam naar Bonaire op uitnodiging van Hofi Kultural.

‘Alcoholgebruik onder jongeren baart ons zorgen’

KRALENDIJK — Een toename van verontrustende meldingen over alcoholgebruik onder jongeren heeft ervoor gezorgd dat het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) de campagne ‘Veilig uitgaan’ op touw heeft gezet. “Deze campagne was niet gepland, het laat dus zien dat de nood hoog is”, laat gedeputeerde Nina den Heyer desgevraagd weten.

De campagne is al enige tijd geleden vrij geruisloos van start gegaan. De aftrap was tijdens de Regatta, maar dat is veel mensen ontgaan. Sinds kort hebben ook de horecaondernemers zich geschaard achter de campagne en heeft het OLB opnieuw aandacht gevraagd voor de campagne. “Je schrik er van als je ziet hoeveel jongeren alcohol overmatig gebruiken, dat baart ons echt wel zorgen.” Exacte cijfers kan de gedeputeerde niet noemen, maar dat er iets moet gebeuren is volgens haar duidelijk. “We zien dat meer

jongeren uitgaan en experimenteren. We hebben geen verklaring voor die toename, maar je ziet het ook op Curaçao gebeuren. Het komt op Bonaire in elk geval niet door de toename van het aantal stagiairs die vanuit Nederland komen. Dat is wel het beeld dat heerst, maar dat kunnen we helemaal niet staven. Ik wil voorkomen dat Bonairanen zeggen dat het probleem van buiten komt. Want als het probleem van buiten zou komen is het voor velen een reden om er niet over te praten”, aldus de gedeputeerde in

duidelijke taal. De campagne is volgens de MPB-bestuurder een trendbreuk met eerdere campagnes. “We lieten vaak voorlichtingen op het gebied van alcohol of seks geven door een oudere verpleegster. Nu is besloten om het allemaal wat frisser te doen. Mede door de input van de horecaondernemers. We hebben nu bijvoorbeeld posters laten maken die meer aanspreken, het is frisser.” Die posters zijn terug te vinden in verschillende uitgaansgelegenheden. Den Heyer sluit niet uit dat de rol van de politie groter gaat worden in de strijd tegen overmatig alcoholgebruik onder jongeren. “In het verleden sprak de politie jongeren aan die na tien uur nog op straat waren. Ik sluit niet uit dat we de rol van de politie opnieuw gaan bespreken.”

Bouwersprotest ten einde

DEN HAAG — Het protest van bouwers op het Malieveld om Den Haag is vandaag afgerond, iets eerder dan gepland. De betogers gingen beetje bij beetje naar huis. “We kregen de indruk dat mensen het wel gehad hadden”, verklaarde organisator Grond in Verzet het vroege einde.

Vrachtwagens verlieten het Malieveld, waaronder diepladers met graafmachines erop. De politie begeleidde het bouwverkeer vanaf het Malieveld richting de doorgaande wegen. Honderden voertuigen waren voor het protest op het Malieveld gezet. Woordvoerder Edwin van Scherrenburg van MKB-Nederland en VNO-NCW, die zich bij de actie van Grond in Verzet hadden aangesloten, zegt dat er tussen 5000 en 6000 mensen meededen aan het protest. Hij was tevreden over het begrip dat de ministers Carola Schouten (Landbouw) en Eric Wiebes (Economische Zaken) en staatssecretaris Stientje van Veldhoven (Infrastructuur en Waterstaat) toonden voor de problemen die de bouwsector heeft door de regelgeving over stikstof en PFAS (een verzamelnaam voor chemische stoffen die schadelijk zijn voor gezondheid en milieu). Aan het eind van

De bouwers stortten aarde uit over het Malieveld.

het protest werd het onrustig. Een groepje betogers daagde agenten uit en zocht de confrontatie. “We hebben niet heel Nederland onder controle. Als dat wel zo was, hadden we de politiek ook

wel tot actie bewogen”, zegt Klaas Kooiker van Grond in Verzet. De organisatie hoopt dat de politiek luistert naar de boodschap van de bouwsector ‘en dat wij weer aan het werk kunnen’. Bouwend

Nederland zegt ‘dat het statement luid en duidelijk is overgekomen’. De betogers stortten symbolisch een lading grond op het Malieveld. Het opruimen daarvan begon meteen na

het einde van het protest. “We hebben toch materieel genoeg”, aldus de organisatoren, verwijzend naar de shovels en graafmachines die op het Malieveld neergezet waren.

Foto: AFP

Leger Libanon eist heropening wegen

BEIROET — Het Libanese leger roept betogers op geblokeerde wegen te heropenen. De legerleiding bevestigt in een verklaring dat mensen in principe het recht hebben om vreedzaam te demonstreren, maar daar zouden ze alleen gebruik van kunnen maken op ‘openbare pleinen’.

Libanon is al dertien dagen in de greep van grootscha-

lige protestacties. Betogers eisen politieke hervormin-

gen en hebben het openbare leven platgelegd om hun eisen kracht bij te zetten. Premier Saad al-Hariri gooide gisteren de handdoek in de ring en kondigde zijn vertrek aan. Demonstranten vierden dat besluit, maar

maakten ook duidelijk de stap onvoldoende te vinden. “Dit ontslag is positief, maar het is niet genoeg”, zei een 35-jarige vrouw gisteren in Tripoli. “We willen dat het hele systeem op de schop gaat.” In de stad

Sidon dansten en zongen mensen.

“Hariri komt hiervandaan en deze stad heeft hem altijd omarmd”, stelde een man. “Maar vandaag willen de mensen verandering.”

Turkije roept ambassadeur VS op matje

ANKARA — De Amerikaanse ambassadeur in Turkije is door het Turkse ministerie van Buitenlandse Zaken op het matje geroepen. De sommatie komt nadat het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden gisteren de massamoord op Armeniërs door het Ottomaanse Rijk van 1915 tot 1917 heeft erkend als een genocide en aandringt op sancties tegen de Turken vanwege de inval in Syrië.

Turkije erkent dat vele in het Ottomaanse Rijk wonende Armeniërs zijn gestorven tijdens gevechten met Otto-

maanse troepen in de Eerste Wereldoorlog, maar bestrijdt dat er sprake was van systematisch georganiseerde uit-

roeijing van een bevolkingsgroep. Het land noemde het aannemen van de resolutie door de Amerikaanse volksvertegenwoordigers ‘een beschamend besluit van degenen die de geschiedenis exploiteren’ uit politieke overwegingen.

In het door de Democraten gecontroleerde Huis stemden 405 volksvertegenwoor-

digers voor de resolutie. Elf leden stemden tegen. Circa anderhalf miljoen Armeniërs werden om het leven gebracht door het Ottomaanse Rijk. De aanzet werd gegeven tijdens de Eerste Wereldoorlog toen de Ottomaanse autoriteiten op 24 april 1915 zeker 250 Armeense intellectuelen en leiders arresteerden in Istanbul.

Facebook stopt Russische beïnvloeding Afrika

MENLO PARK — Facebook heeft weer tientallen Russische nepaccounts verwijderd. Die richtten zich op acht landen in Afrika, zoals Libië, Sudan, Ivoorkust, Kameroen en de Democratische Republiek Congo. Daar probeerden ze de meningen van mensen te beïnvloeden.

Volgens Facebook werden de accounts aangestuurd door organisaties van Jevgeni Prigozjin. Hij is een

zakenman die heel goed bevriend is met de Russische president Vladimir Poetin. Prigozjin zou onder meer de leider van het Internet Research Agency zijn, een beruchte ‘trollenfabriek’ uit Sint-Petersburg. Van daaruit zouden sociale media als Twitter en Facebook zijn overspoeld met verzonnen berichten van nepaccounts in de aanloop naar de Amerikaanse presidentsverkiezingen van 2016. Het gaat in totaal om 66 accounts, 83 pagina’s en

elf groepen op Facebook en om twaalf accounts op Facebook-dochter Instagram. Die zijn geblokkeerd. De accounts hadden honderdduizenden volgers. Sommige accounts waren nep, maar Rusland zou ook gekaapte accounts van echte personen hebben gebruikt. De accounts deelden verzonnen verhalen, uitten kritiek op Frankrijk en de Verenigde Staten en deelden nieuwsberichten van Russische staatsmedia als Sputnik en RT.

‘Nieuw-Zeeland en EU samen tegen terrorisme’

BRUSSEL — EU-landen en Nieuw-Zeeland moeten persoonsgegevens gaan uitwisselen in de strijd tegen terrorisme en andere zware misdaden. De Europese Commissie vraagt toestemming van de lidstaten om hierover te gaan onderhandelen, mede in het licht van de aanslagen in Christchurch van afgelopen maart. Een rechts-extremist schoot toen 51 moskeegangers dood.

Als het voorstel voor versterkte samenwerking wordt aanvaard, kan Europol persoonsgegevens gaan uitwisselen met Nieuw-Zeelandse veiligheidsdiensten. Dat moet bijvoorbeeld voorkomen dat terroristen vrij kunnen reizen, internet misbruiken of terreurdaden financieren. Dat het land ver weg ligt, doet er niet toe. “Het gaat om waarden, niet om geografie”, zei EU-commissaris Julian King (Veiligheid). De bescherming van persoonsgegevens is volgens hem gewaarborgd. Met acht landen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika vinden al soortgelijke onderhandelingen plaats.

Australië moet ‘backpack tax’ terugbetalen

CANBERRA — Een Australische rechtbank heeft vandaag besloten dat de zogeheten ‘backpack tax’ ongeldig is. Mogelijk krijgen daardoor 75.000 toeristen die tijdens hun werkvakantie deze belasting hebben betaald, in totaal honderden miljoenen Australische dollars terug van de belastingdienst in het land. Dat bericht de Australische tv-zender ABC.

De rechter zegt in zijn oordeel dat de belasting een vorm van discriminatie is van mensen die een werkvakantie houden in het land. Bovendien schendt Australië hiermee belastingverdragen die het met landen

zoals Duitsland, Finland en de Verenigde Staten heeft gesloten. Australiërs hoeven de belasting namelijk niet te betalen en daarom is het volgens de rechter ‘een vorm van discriminatie op basis van nationaliteit’.

Of de uitspraak gevolgen heeft voor Nederlandse backpackers, is onduidelijk. Jaarlijks komen ongeveer 150.000 buitenlanders naar Australië die een visum voor een werkvakantie hebben aangevraagd. De rechterlijke uitspraak is mogelijk van toepassing voor alle backpackers die tussen 2017 en 2019 het land hebben bezocht, de belasting hebben betaald en afkomstig zijn uit landen waarmee Australië een belastingverdrag heeft.

Doden en gewonden door schietpartij Californië

LONG BEACH — Zeker drie mensen zijn gisteravond om het leven gekomen door een schietpartij in het Amerikaanse Long Beach (Californië). Negen personen raakten gewond, berichten lokale media.

Het is nog onduidelijk wat precies is voorgevallen. Buren verklaarden dat is geschoten in of bij een huis waar een Halloweenfeest plaatsvond. De krant *Press-Telegram* bericht dat verklede mensen het gebouw uit strompelden. De brandweer meldde dat gewonden zijn overgebracht naar plaatse-lijke ziekenhuizen.

Celstraf en geldboetes voor mestfraude

DEN BOSCH — De rechtbank in Den Bosch heeft een 45-jarige man uit Wintelre veroordeeld tot twee jaar cel, waarvan een jaar voorwaardelijk, wegens grootschalige mestfraude. Twee bedrijven van de man kregen geldboetes opgelegd, tot een totaal van 50.000 euro. Een derde bedrijf ging vrijuit bij gebrek aan bewijs.

De bedrijven waren betrokken bij het vervoer en de opslag van mest. Die zijn aan strenge regels gebonden. Volgens de rechtbank heeft de man over een periode van negen maanden op grote schaal gesjoemeld met mesttransporten. Hij manipuleerde apparatuur, waardoor er valse laad- en losmeldingen werden gedaan, en ver-

valste vervoerbewijzen. Ook rommelde hij met mestmonsters door er fosfaat aan toe te laten voegen of mest met water te verdunnen. Door deze praktijken kon hij de prijzen voor de transporten laag houden en hielp hij tientallen boeren op een goedkope manier van hun mest af te komen. Volgens de rechtbank heeft de man zijn eigen gewin boven belangen van het milieu gesteld en het imago van de agrarische sector geschaad. Ook wees de rechtbank erop dat hij gewoon doorging met de fraude terwijl hij wist dat justitie hem in het vizier had. “Dit getuigt niet alleen van onverbeterlijkheid maar bovendien van brutaliteit”, aldus de rechter. De man mag van de rechter drie jaar lang niet in de mestsector werken.

‘Sterkere voorkeur Schotten voor remain’

GLASGOW — Schotten hebben nu een nog sterkere voorkeur voor lidmaatschap van de Europese Unie dan ten tijde van het brexit-referendum in 2016. Dat schrijft de Schotse krant *The Herald* op basis van een peiling die de krant liet uitvoeren. Ook is de meerderheid van de Schotten nu voorstander van onafhankelijkheid.

Van de meer dan 1000 ondervraagde Herald-lezers, zou 83 procent bij een nieuw referendum ‘remain’ kiezen. Ruim 14 procent is voorstander van de brexit. Bij het referendum in 2016 was nog 62 procent van de Schotten voorstander van het lidmaatschap van de EU.

Als er opnieuw een referendum over onafhankelijkheid voor Schotland zou worden gehouden, zou haast 60 procent die onafhankelijkheid ondersteunen. In de Herald-peiling zei 31 procent de voorkeur te geven aan de huidige regeling waarbij Schotland onderdeel is van Groot-Brittannië. Bij het referendum in 2015 was die verhouding nog 45 procent voor onafhankelijkheid en 55 procent tegen. Volgens de peiling kan de Schots-nationalistische SNP-partij op circa 58 procent van de stemmen rekenen in Schotland. De Conservatieven zijn tweede met bijna 15 procent van de stemmen, gevolgd door Lib-Dem dat op 12,5 procent van de stemmen kan rekenen.

Thunberg weigert milieuprijs Noordse Raad

STOCKHOLM — De Zweedse milieuactiviste Greta Thunberg weigert een milieuprijs van de Noordse Raad, omdat ze vindt dat de Scandinavische landen te weinig doen om milieuverandering tegen te gaan.

De Noordse Raad is een samenwerkingsverband tussen Denemarken, Finland, IJsland, Noorwegen en Zweden. Thunberg beschouwt de prijs wel ‘als een grote eer’. Ze weigert de 50.000 euro die bij de prijs hoort ook. Dat laat ze via Instagram weten. De Raad wilde de zestienjarige met de prijs eren voor haar strijd tegen de klimaatcrisis en het feit dat ze wereldwijd miljoenen, vooral jonge mensen op de been heeft gekregen bij die strijd. Thunberg groeide uit tot een bekende klimaatactivist door haar schoolstaking. Ze spijbelde om te demonstreren bij het parlement in haar land. Haar actie heeft wereldwijd navolging gekregen.

Greta Thunberg

Foto: AFP

Het weer

**HO, HO, HO...
HET SEIZOEN OM
BLIJ TE ZIJN!**

**KLEUR
WEDSTRIJD**

Hoe?
Lever je kleurplaat vóór 13 december 2019

Waar?
Op het kantoor van Amigoe Aruba tussen
8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16.

JE KAN MEERDERE PLATEN INLEVEREN!
3 winnaars worden bekend gemaakt op
16 DECEMBER 2019

Maak kans op een mega tekenset met 175 onderdelen
om lekker verder te kunnen kleuren.
Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden
hoe groter de kans om te winnen.
Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen
of laat hem of haar nu abonneren
om elke dag de kleurplaatjes te zien.

AMIGOE

**Oplossing vorige week
29 Oktober 2019**

9	4	2	3	6	7	1	5	8
6	7	3	1	5	8	4	2	9
8	1	5	2	9	4	3	7	6
2	9	8	5	7	3	6	1	4
7	3	4	6	1	9	5	8	2
5	6	1	4	8	2	9	3	7
4	2	6	8	3	5	7	9	1
3	8	9	7	4	1	2	6	5
1	5	7	9	2	6	8	4	3

**Uit de inzendingen van Amigoe Sudoku is geen
winnaar getrokken.**

**DONDERDAG
31 OKTOBER 2019**

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost-
noordoost tussen 18 en 28 km/u.

Max Temp. 31°	Voelt Als 36°	Wind 18 km/u	Precipitatie 25%
Zonsopgang 06:33	Zonsondergang 18:14	UV index 10 v/d 10	

DONDERDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost
tussen 15 en 26 km/u.

Min Temp. 27°	Voelt Als 31°	Wind 15 km/u	Precipitatie 25%
Maansopgang 09:52	Maansondergang 21:36		

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Woensdag, 30 Okt. '19

Monarch
06.30 – 15.30
Freewinds
06.00 - ****

Donderdag 31 Okt. '19

Geen Cruiseschepen in poort.

Vrijdag 01 Nov. '19

Carnival Freedom
12.00 – 22.00

Dienstdoende huisartsen
**Woensdag 30 Oktober
2019**

Huisarts nachtdienst -
Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Huisarts nachtdienst -
San Nicolaas
Centro Medico
San Nicolaas
Dr. Wever

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Botica San Lucas
584-5119

Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica Oduber
582-1780

BVN

14:50 15:30 15:50 16:05 16:30 16:55 17:20 17:50 18:00 18:45 19:35 20:00 20:05 20:55 21:40 22:25 22:30 23:25	Tijd voor MAX Sesamstraat Het Klokhuus Topdoks Blokken Thuis EenVandaag Dagelijkse Kost VRT Journaal De Wereld Draait Door NOS Journaal Weerbericht Europa/Afrika Dokters van Morgen Het Gezin Nieuwsuur Weerbericht Amerika/ Caribiën Pauw De Kennis van Nu	08:00 08:05 08:55 09:40 10:25 10:30 11:25 12:00 12:35 13:25 14:05 14:20 14:45 15:25 15:45 15:50 16:05 16:10 16:25 16:55 17:20 17:45 18:00 18:40 19:30 19:55 20:00 20:55 21:25 22:15 22:20 23:15 23:40	Weerbericht Europa/Afrika Dokters van Morgen Het Gezin Nieuwsuur Weerbericht Amerika/ Caribiën Pauw De Kennis van Nu VRT Journaal First Dates Tijl in het voetspoor van Bach NOS Journaal BinnensteBuiten Tijd voor MAX Sesamstraat TikTak Het Klokhuus NOS Jeugdjournaal De vloer op jr Blokken Thuis EenVandaag Dagelijkse Kost VRT Journaal De Wereld Draait Door NOS Journaal Weerbericht Europa/Afrika Stanley H. Circle of life Nieuwsuur Weerbericht Amerika/ Caribiën Pauw Keuringsdienst van Waarde Iedereen Beroemd
--	--	---	---

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Bilderdijkstraat 16
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
Calisa Roosberg
avisoaruba@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Administratie Abonnement:
Zulaika Kelly
abonementaruba@amigoe.com

**Distributie en klachten
over bezorging:**
Zulma Kock
abonementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Naam: **Voornaam:** **Leeftijd:**

E-mail: **Telf:** **School:** **Klas:**

Amigoe Aruba sluit 2019 af met een nieuwe kleurwedstrijd!

Onze jonge lezers kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en deze uiterlijk 13 december 2019 op het kantoor van AMIGOE ARUBA tussen 8.00 uur en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16 inleveren. Maak kans op één van onze super tekensetten of andere leuke cadeautjes om lekker verder te kunnen kleuren. Hoe meer ingekleurde plaatjes ingeleverd worden, hoe groter de kans om te winnen. Laat een volwassene elke dag de Amigoe krant kopen of abonneer nu om elke dag de kleurplaatjes te zien.

Op 16 december 2019 worden de winnaars gekozen.

AMIGOE

Australische seriemoordenaar Milat overleden

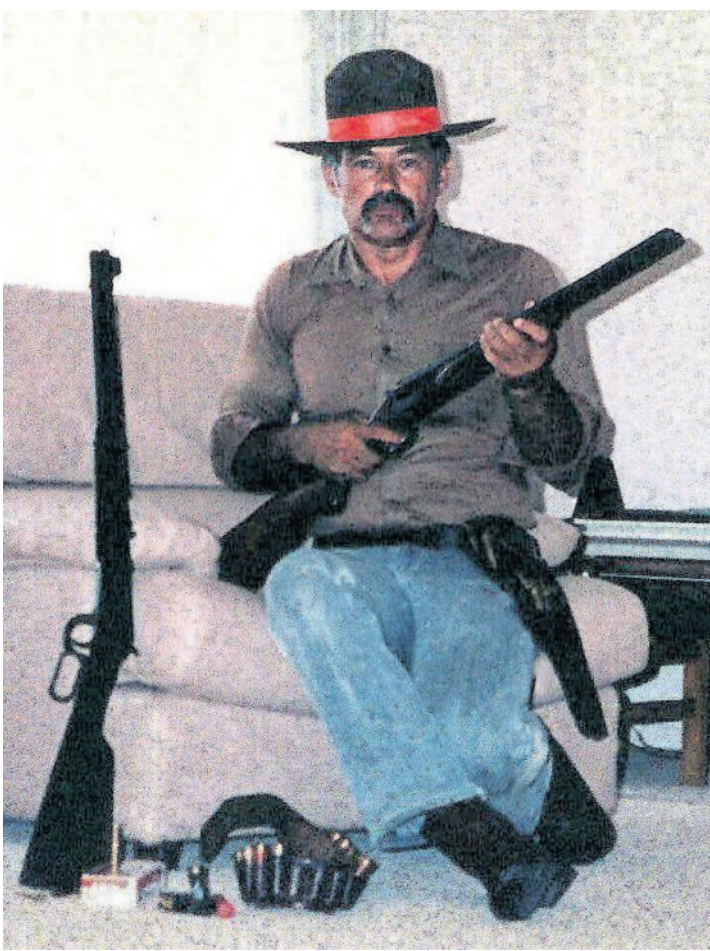

Foto: AFP

De beruchte Australische seriemoordenaar Ivan Milat is afgelopen weekeinde in de ziekenboeg van een gevangenis in Sydney overleden. Hij was 74 jaar oud. In mei werd volgens *ABC News* bij hem slokdarm- en maagkanker vastgesteld. Milat, die een Kroatische va-

der had, bracht tussen 1989 en 1992 zeven jonge lifters gruwelijk om het leven. Hij werd in 1994 na uitgebreid politieonderzoek gearresteerd en twee jaar later wegens de 'backpack murders' veroordeeld tot zeven keer levenslang. Hij heeft deze misdaden nooit toegegeven.

Haai valt 2 mensen aan voor kust Australië

Foto: Shutterstock

Voor de kust van Australië zijn twee mensen aangevallen door een haai. De twee mannen van in de dertig liepen ernstige verwondingen op aan hun voet en been, melden Australische media.

De hulpdiensten werden gisterochtend gealarmeerd voor een noodsituatie in de haven van Airlie Beach in het noordoosten van Australië. Beide slachtoffers hebben 'ernstig letsel aan de onderste ledematen opgelopen' en verkeren in een ernstige toestand, meldt een woord-

voerster van de ambulancedienst. Ze zijn met een boot aan land gebracht, waarop ze naar het ziekenhuis zijn vervoerd.

Airlie Beach is een populaire opstapplaats voor toeristen die een bezoek willen brengen aan de nabijgelegen Whitsundayeilanden of het Great Barrier Reef. Voor de kust van Australië worden vaker mensen door een haai gebeten. Dit jaar zijn zeker tien mensen in het land door een haai gewond geraakt.

Rechter verbiedt veiling brief joods meisje

Een Israëlische rechtbank heeft de veiling verboden van een brief van een elfjarig joods Pools meisje dat tijdens de Holocaust werd vermoord. De Israëlische familie van Rachel Mintz had de zaak aangespannen bij de rechtbank. Het gaat om een brief die het meisje in 1937 stuurde naar een adres in het toenmalige Palestina. Ze beschrijft daarin hoe joden in Polen worden vervolgd. De brief was onderdeel van een verzameling van vijf brieven van joodse kinderen in Polen die naar kinderen in Palestina waren gestuurd.

De brief van Rachel werd te koop aangeboden door een lid van het bestuur van het Israëlische Yad Vashem Holocaust-herdenkingscentrum, journalist en zakenman Dudi Zilberslag. De rechtbank

bepaalde dat de familie en Zilberslag moeten proberen tot een overeenkomst te komen. Lukt dat niet, dan moet de strijd verder voor de rechter worden uitgevochten.

Volgens Zilberslag komen de vijf brieven uit de nalatenschap van een schooldirecteur. "De familie van de afzenders heeft er geen enkel recht op", vindt hij. "Ik heb de brieven gered, anders waren ze verloren gegaan." Volgens Israëlische media worden de andere vier brieven wel geveild.

Yad Vashem noemt het 'moreel onacceptabel en extreem smakeloos' als gehandeld wordt in persoonlijke spullen en documenten van Holocaust-slachtoffers. Volgens een woordvoerder zit Zilberslag namens een andere organisatie in het bestuur.

Mensen

Bewoners platteland produceren meeste afval

Foto: Shutterstock

Nederlandse gemeenten zamelden vorig jaar gemiddeld 494 kilo huishoudelijk afval per inwoner in. In plattelandsgemeenten wordt het meeste afval opgehaald. Dat blijkt uit berekeningen van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

In de steden wordt gemiddeld per inwoner het minste huishoudelijk afval ingezameld. Vorig jaar was dit 419 kilo, gemiddeld

173 kilo minder dan op het platteland, waar 592 kilo afval per inwoner is ingezameld. De Waddengemeenten spannen de kroon. Dat komt omdat er relatief veel toeristen ten opzichte van het aantal inwoners afval produceren. De Waddeneilanden zamelen gemiddeld ook het meeste papier en glas in. Dit is vooral het gevolg van toerisme in gemeenten met weinig inwoners. Dat effect geldt ook voor de Zeeuwse

kustgemeenten. In niet-stedelijke gemeenten, waar meer huizen een tuin hebben, werd in 2018 gemiddeld 138 kilo groente-, fruit- en tuinafval per inwoner ingezameld. In steden was dit gemiddeld slechts 29 kilo per inwoner. Voor glasafval zijn de verschillen minder groot: vorig jaar zamelden dorpen en kleine steden gemiddeld 23 kilo glasafval per inwoner in, tegen dichtbevolkte steden 16 kilo.

Producent van The Godfather overleden

Foto: AFP

De bekende Amerikaanse filmproducent Robert Evans is maandag op 89-jarige leeftijd overleden. Dat melden de website *TMZ* en het blad *Variety*.

Evans was de producent van films als *Rosemary's Baby*, *Love Story*, *The Godfather* en *Chinatown*.

Evans begon zijn carrière in de filmwereld als acteur,

onder andere in *The Sun Also Rises* van Ernest Hemingway. Zijn laatste grootste filmhit was een romantische komedie met Kate Hudson en Matthew McConaughey: *How to Lose a Guy in 10 Days* (2003).

Voor *Chinatown* werd hij genomineerd voor een Oscar voor Beste film.

Mensen

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

'Baby's screenen op SMA met hielprik'

Foto: Shutterstock

Baby's moeten in de toekomst door middel van de hielprik worden gescreend op de ziekte spinale spieratrofie (SMA). Dat vindt de Nederlandse staatssecretaris Paul Blokhuis (Volkspartij voor de Vrijheid). Hij vraagt het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) voorbereidingen te treffen om de hielprikscreening uit te breiden.

De Gezondheidsraad adviseerde Blokhuis van de zomer met de hielprik op SMA te controleren. Voordeel daarvan is volgens de raad dat kinderen met de ernstigste varianten van de ziekte dan behandeld kunnen worden voordat ze symptomen ontwikkelen. SMA is een spierziekte, die tot verlamming en de dood kan leiden. Momenteel wordt de ziekte pas vastge-

steld als een kind symptomen heeft. Schade die dan al is aangericht, is onomkeerbaar. Door te screenen met de hielprik, kunnen patiënten worden behandeld voordat hun zenuwstelsel beschadigd raakt. De ziekte is zeldzaam: jaarlijks worden zo'n vijftien jonge kinderen door SMA getroffen, aldus de Gezondheidsraad. Het ministerie van Volksgezondheid denkt dat het RIVM eind volgend jaar duidelijk kan maken wat er voor nodig is om SMA in de screening op te nemen, en wanneer dat kan gebeuren.

Met de hielprik worden baby's in de eerste week na de geboorte gescreend op 22 ernstige aandoeningen, waaronder taaislijmziekte. De komende jaren komen daar nog een tiental aandoeningen bij, waaronder SMA.

Weinig bewijs effect wiet op psychische ziekte

Foto: Shutterstock

Het bewijs dat medicinale wiet helpt bij psychiatrische aandoeningen als een depressie, psychose of angststoornissen is er amper. Daarom zouden artsen er goed aan doen om het middel niet zomaar voor te schrijven, luidt het advies van wetenschappers die maandag een onderzoek hebben gepubliceerd.

Dat verscheen in *The Lancet Psychiatry*. Het onderzoek is een analyse van de werking van medicinale cannabis bij zes psychiatrische aandoeningen waarover eerder is geschreven. De wetenschappers stellen dat er 'een gebrek aan bewijs' is voor de effectiviteit van cannabino-

iden of synthetische varianten van tetrahydrocannabinol (THC) en cannabidol (CBD).

"Cannabinoiden worden vaak aangedragen als een behandeling voor verschillende psychische aandoeningen", zegt Louisa Degenhardt, die bij het onderzoek was betrokken. Maar volgens haar moeten professionals en patiënten 'zich bewust zijn van de lage kwaliteit en kwantiteit van het bewijs en het potentiële risico op bijwerkingen'. Volgens de onderzoekers is meer onderzoek nodig naar het effect van cannabis bij psychiatrische aandoeningen.

Grondlegger jarig internet is teleurgesteld

Reizen. Appen. Boodschappen doen. Films kijken. Autorijden. Onderweg naar huis alvast de verwarming aandoen. Vrijwel ons hele leven speelt zich tegenwoordig online af, en dat zal alleen maar worden met de komst van 5G en quantuminternet. Die digitale wereld was gisteren jarig. Precies vijftig jaar geleden, op 29 oktober 1969, maakten de eerste twee computers verbinding met elkaar. De eerste gekoppelde computers stonden in Californië. Ze waren gebouwd door drie 'vaders' van het internet: Bob Kahn, Leonard Kleinrock en Vint Cerf. De wetenschappers werkten aan een project van het Amerikaanse ministerie van Defensie, ARPAnet genaamd. Hun student Charley Kline was degene die de eerste online boodschap stuurde. Vanaf de universiteit van Los Angeles stuurde hij een opdracht naar een computer honderden kilometers verderop, op een universiteit in Stanford bij San Francisco. Die boodschap moest uit vijf letters bestaan: LOG IN. Na

twee letters ging het al mis. De computersystemen liepen vast. Iemand had een fout gemaakt in de code. Een uur later was dat hersteld en werd de verbinding alsnog gelegd. Het lukte Kline om in te loggen op een computer honderden kilometers verderop. Hij was aangekomen op een plek waar hij zelf niet was. Wat dat betekende, drong op de avond zelf nog niet door tot Kline en de anderen, dat besef kwam pas later. Na vijftig jaar internet is grondlegger Kleinrock teleurgesteld. Samenwerking veranderde in concurrentie; internet bracht cybercrime en cyberspionage, en burgers worden overal in de gaten te houden. "Ons uitgangspunt is samen te vatten in woorden als ethisch, open, vertrouwd, gratis, gedeeld. Niemand wist waar ons onderzoek toe zou leiden, maar deze principes waren ons baken. We hebben niet voorzien dat de donkere kant van internet zich zo fel zou laten zien", schreef Kleinrock gisteren in de *Los Angeles Times*.

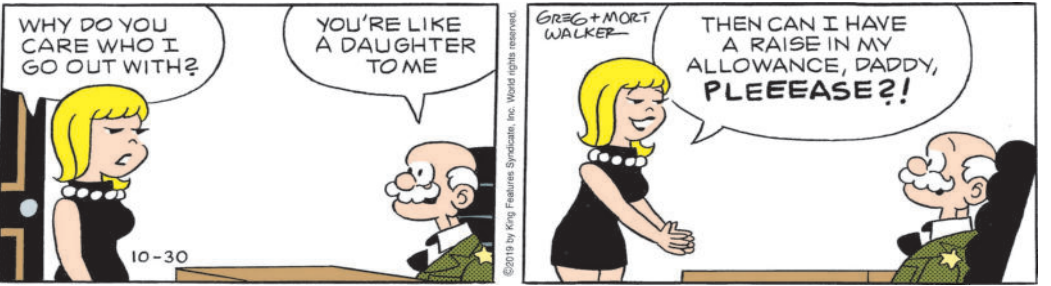
Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Stengs voor het eerst in voorselectie Oranje

ZEIST — Bondscoach Ronald Koeman heeft Calvin Stengs voor het eerst opgenomen in de voorlopige selectie van het Nederlands elftal. De twintigjarige aanval-ler van AZ is het enige nieuwe gezicht in de voorselectie, die uit 28 spelers bestaat.

Calvin Stengs

Oranje maakt zich op voor de laatste twee kwalificatiewedstrijden voor het EK in 2020. Eerstkomende tegenstander is Noord-Ierland op 16 november in Belfast, daarna volgt nog Estland op 19 november in de Amsterdamse Johan Cruijff ArenA. Het Nederlands elftal is koploper in groep C.

Koeman belooft Stengs voor zijn goede spel. De jonge aanvalster blinkt wekelijks uit bij de Alkmaarders, die afgelopen zondag nog PSV in Eindhoven met 4-0 versloegen en op tweede plaats staan achter Ajax in de Eredivisie.

Steven Bergwijn maakt geen deel uit van de voorlopige selectie. De PSV-

aanvalster is nog niet hersteld van een hamstringblessure. Zijn ploeggenoot Donyell Malen, die afgelopen zondag nog de wedstrijd tegen AZ miste, is er wel bij. In vergelijking met de vorige voorselectie ontbreken ook Terence Kongolo (Huddersfield Town) en Justin Kluivert (AS Roma).

Koeman maakt op 8 november de samenstelling van zijn definitieve spelersgroep bekend.

De voorlopige selectie is als volgt: Patrick van Aanholt (Crystal Palace), Nathan Aké (Bournemouth), Ryan Babel (Galatasaray), Donny van de Beek (Ajax), Steven Berghuis (Feyenoord), Marco Bizot (AZ), Daley Blind (Ajax),

Jasper Cillessen (Valencia), Memphis Depay (Olympique Lyon), Virgil van Dijk (Liverpool), Denzel Dumfries (PSV), Hans Hateboer (Atalanta Bergamo), Frenkie de Jong (Barcelona), Luuk de Jong (Sevilla), Matthijs de Ligt (Juventus), Donyell Malen (PSV), Quincy Promes (Ajax), Davy Pröpper (Brighton & Hove Albion), Marten de Roon (Atalanta Bergamo), Calvin Stengs (AZ), Kevin Stroetman (Olympique Marseille), Joël Veltman (Ajax), Kenneth Vermeer (Feyenoord), Tonny Vilhena (Krasnodar), Stefan de Vrij (Inter), Wout Weghorst (VfL Wolfsburg), Georginio Wijnaldum (Liverpool) en Jeroen Zoet (PSV).

Kleine zwemploeg naar EK kortebaan

GLASGOW — Nederland is met een relatief kleine zwemequipe vertegenwoordigd op de komende Europese kampioenschappen kortebaan, van 4 tot en met 8 december in Glasgow. Slechts vier zwemsters en vier zwemmers zijn geselecteerd. “Een klein en kwalitatief uitstekend team, met uitsluitend zwemmers die zeer bewust kiezen om een piekwedstrijd te zwemmen op de kortebaan”, aldus hoofdcoach Marcel Wouda van de KNZB.

Femke Heemskerk, Kira Toussaint, Valerie van Roon en Tamara van Vliet komen in Glasgow bij de vrouwen in actie. Arno Kamminga, Jesse Puts, Joeri Verlinden en Arjan Knipping zijn de vier mannen

in de ploeg van Wouda. “Ik verwacht dat een groot aantal van onze zwemmers kansrijk is in de finales en om de medailles gaat strijden”, zegt de hoofdcoach. Heemskerk start in Glasgow op drie num-

mers: de 50, 100 en 200 meter vrije slag, Toussaint doet de 50 vrij en daarnaast de 50 en 100 meter rugslag. Kamminga zwemt de 100 en 200 meter schoolslag. Veel andere Nederlandse topzwemmers, onder wie Ranomi Kromowidjojo, laten de EK kortebaan aan zich voorbijgaan en richten zich op de Swim Cup in Amsterdam, die een week later wordt gehouden. De Swim Cup staat in het teken van olympische kwalificatie voor Tokio 2020.

Sky-arts Freeman geeft leugens toe

MANCHESTER — Voormalig ploegarts Richard Freeman van wielrenploeg Team Sky geeft toe dat hij in het verleden leugens heeft verteld. Hij heeft ook verklaard dat hij degene was die de testosteronpleisters had besteld die in 2011 werden bezorgd op het hoofdkwartier van Team Sky. Dat zegt zijn advocate Mary O'Rourke.

Team Sky, dat sinds 2019 rijdt onder de naam Team Ineos, en Freeman liggen al enkele jaren onder vuur over die bestelling. Uit onderzoek was al gebleken dat het pakket was besteld door Freeman, die toen ook de arts van de Britse wielverbond was. De arts beweert echter via zijn advocate dat de bestelling niet voor een wielrenner was, maar voor Shane Sutton, toenmalig coach van Team Sky en de Britse wielverbond. Die heeft eerder in het onderzoek ontkend iets te weten van de bestelling. Freeman moet zich bij de medische commissie

verantwoorden voor 22 aanklachten, waaronder liegen en het bestellen van testosteron. “Hij heeft in het verleden een hoop leugens verteld en kon zichzelf er niet toe brengen de waarheid te spreken, zelfs niet tegen zijn advocaten”, verklaarde O'Rourke. De advocate heeft een verzoek ingediend om Sutton aan een kruisverhoor te onderwerpen in de zaak tegen Freeman, die tot en met 20 december duurt. Als de arts schuldig wordt bevonden door het medische tribunaal dat kan hij zijn medische licentie verliezen. Tijdens het onderzoek raakte Freeman in een depressie. Hierdoor werd het onderzoek begin dit jaar opgeschort. De arts en Team Sky waren eerder al in opspraak gekomen over een mysterieus pakketje dat in 2011 vanuit Groot-Brittannië was gestuurd naar wielrenner Bradley Wiggins, die toen actief was in het Critérium du Dauphiné in Frankrijk. Volgens Sky zat daar fluiumucil, een slijmoplosser, in.

Dick Advocaat neemt John de Wolf mee naar Feyenoord

ROTTERDAM — Dick Advocaat wordt zoals verwacht de nieuwe trainer van Feyenoord. De 72-jarige Hagenaar volgt de opgestapte Jaap Stam op en tekent tot het einde van het seizoen in Rotterdam, schrijft het AD.

Advocaat neemt John de Wolf, ook trainer van tweede-divisionist Spakenburg, mee als assistent naar de Kuip. Ook Cor Pot wordt de rechterhand van Advocaat. Dat betekent dat Feyenoord afscheid neemt van assistent-trainers Jean-Paul van Gastel, Denny Landzaat en Roy Makaay. Het is niet de eerste keer dat Advocaat wordt ingehuurd als troubleschutter. In december 2009 werd hij bij AZ de tijdelijke opvolger van de ontslagen Ronald Koeman. Feyenoord haalde Advocaat in februari 2016 binnen als klankbord voor trainer Giovanni van Bronckhorst. Een vriendendienst. De rol in de luwte leek hem niettemin op het lijf geschreven. Ook toen zat zijn taak er na een paar maanden weer op.

Tennisser Medvedev vroeg onderuit in Parijs

Foto:AFP

Daniil Medvedev werd door de thuisspelende Fransman Jérémy Chardy uitgeschakeld.

PARIJS — Tennisser Daniil Medvedev is al in de tweede ronde van het ATP toernooi van Parijs uitgeschakeld. De Russische nummer vier van de plaatsingslijst verloor in drie sets van de Fransman Jérémy Chardy: 4-6, 6-2 en 6-4.

Medvedev, de nummer vier van de wereld, had bij de laatste zes toernooien waarvan hij deelnam de finale gehaald. De 23-jarige Rus had zich na de titel in Shanghai deze maand wegens vermoeidheid afgemeld voor het toernooi van Moskou, tot teleurstelling van het Rus-

sische publiek. In Parijs had hij een bye in de eerste ronde en ging hij daarna meteen onderuit tegen Chardy, die een wildcard had gekregen van de organisatie. In de eerste set ging nog alles volgens plan voor Medvedev, die geen enkel breakpoint tegen kreeg. In de tweede set waren de rollen omgedraaid en brak Chardy de Rus twee keer. In een spannende derde set kreeg Medvedev tal van kansen om op opslagbeurt van de Franse nummer 65 van de wereld te winnen, maar hij slaagde daar niet in. Chardy pakte wel een break en dat was genoeg voor de zege.

IJsselmeervogels schakelt FC Den Bosch uit

SPAKENBURG — IJsselmeervogels heeft FC Den Bosch uit de KNVB-beker gewerkt. De koploper van de tweede divisie klopte de nummer veertien van de eerste divisie met 3-0.

Danny van den Meiracker benutte in de 24e minuut een strafschop. Verdediger Leo Vaisanen van FC Den Bosch, de veroorzaker van de penalty, moest met een rode kaart van het veld. Maikel van Harder bracht de thuisploeg

uit Spakenburg in de 62e minuut op 2-0. Ahmed el Azzouti haalde acht minuten later het laatste beetje spanning uit de wedstrijd (3-0). GVVV, net als IJsselmeervogels actief in de tweede divisie, schakelde Helmond Sport

(2-1) uit. Berry Powel en Wesley Goeman scoorden in Veenendaal tegen de nummer vijftien van de eerste divisie. PEC Zwolle had het lang lastig met HSV Hoek, dat tweede staat in de derde divisie. De komende tegenstander van Ajax in de Eredivisie zeventiende uiteindelijk met 3-0, met dank aan treffers van Lennart Thy (2) en Dennis Johnsen. PEC leidde na 89

minuten nog maar met 1-0. Anass Achahbar had met drie treffers een groot aandeel in de bekerzege van FC Dordrecht op MVV Maastricht (3-1). Almere City werd voor eigen publiek uitgeschakeld door Go Ahead Eagles: 1-3. Excelsior won na verlenging van NEC (4-2). Thomas Verhaar maakte in de 88e minuut gelijk voor de thuisploeg uit Rotterdam (2-2).

Vervolgens braken Thomas Oude Kotte (105e minuut) en Verhaar (107e minuut) het verzet van NEC. SC Cambuur (5-0 tegen Goes), TOP Oss (2-1 tegen Oss'20), Telstar (2-1 tegen Koninklijke HFC), Roda JC (2-0 Achilles Veen), FC Eindhoven (4-0 Rijnsburgse Boys), Katwijk (3-0 Flevo Boys) plaatsten zich eveneens voor de tweede ronde.

Geen Ronde van Californië in 2020

LOS ANGELES — De Ronde van Californië vindt niet plaats in 2020. De organisatie heeft laten weten dat het de Amerikaanse rittenkoers voor volgend jaar van de kalender haalt. Het is nog niet bekend of de etappekoers in Californië daarna terugkeert op de wielerkalender.

“Dank jullie fans. Het zijn veertien geweldige jaren geweest. AEG, 's werelds grootste organisator van sport en live entertainment, heeft aangekondigd de Amgen Tour of California te schrappen voor het 2020 wielerseizoen”, liet de organisatie in een verklaring weten. De Amerikaanse rittenkoers vond traditioneel plaats in mei, gelijktijdig met de Ronde van Italië. De editie van 2019 werd gewonnen door de Sloveen Tadej Pogacar, die van 2018 door Tourwinnaar Egan Bernal. Een keer won een Nederlander de Ronde van Californië, dat was Robert Gesink in 2012. Sinds 2015 vond er ook een rittenkoers voor wielrensters plaats, die deel uitmaakte van de Women's World Tour. Anna van der Breggen greep de eindzege in 2017 en 2019.

Messi leidt Barcelona naar koppositie

BARCELONA — FC Barcelona is na een ruime zege op Real Valladolid de koploper in de Spaanse competitie. De landskampioen versloeg de bezoekers met 5-1 en gaat met 22 punten aan de leiding. Granada, dat net als Atlético Madrid 2 punten minder heeft, komt morgen nog in actie.

Barcelona kwam door een schot van de Fransman Clément Lenglet al in de 2e minuut op voorsprong. Na een kwartier stond het echter weer gelijk. Doelman Marc-André ter Stegen werkte een vrije trap van Michel niet goed weg, waarop Kiko uit de rebound scoorde. De thuisploeg ging alsnog met 3-1 de rust in dankzij Lionel Messi. De Argentijn stuurde met een steekballetje Arturo Vidal weg, die scoorde met het puntje van zijn schoen. Met een perfecte vrije trap zorgde Messi voor de 3-1. In de tweede helft stuurde de voor Frenkie de Jong ingevallen Ivan Rakitic Messi weg om zijn tweede binnen te tikken. De Argentijn bracht Luis Suárez vervolgens in stelling voor de 5-1. Het was voor het eerst sinds september 2018 dat Messi een aandeel had met meerdere doelpunten én meerde-

Foto:AFP

Volgens ploeggenoot Arturo Vidal was Lionel Messi (r) gisteren van een andere planeet.

re assists. “Wij zien Leo elke dag en iedere keer verrast hij ons met het talent dat hij heeft”, preeft Vidal zijn teamgenoot na afloop. “Hij is van een andere planeet. Ik heb er geen

andere woorden voor. Leo is van een andere wereld, alles wat hij doet, doet hij goed.” Atlético Madrid had bij een zege ook op 22 punten kunnen komen. De ploeg van coach Diego Simeone kwam

bij Deportivo Alavés echter niet verder dan 1-1. Invaller Álvaro Morata had de Madrilenen in de 70e minuut op voorsprong gezet. Lucas Pérez bezorgde Alavés met een rake knal alsnog een punt.